SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1859. Vrijdag 23 September. N°. 38.

Prijs per Jaar voor *Samarang* ƒ 12.—
„ „ „ buiten *Samarang* „ 14.—

Advertentiën te bezorgen tot 12 *ure 's middags.*

DIT ADVERTENTIE-BLAD WORDT IEDEREN VRIJDAG UITGEGEVEN.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of ⅕ *recepis,* behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur - Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot derden commies bij de directie der cultures, de candidaat notaris, tijdelijk buitengewoon klerk bij de algemeene rekenkamer, *H. H. Aans.*

Tot eerste bode bij de weeskamer te Batavia, de deurwaarder bij den raad van juistitie aldaar *A. C. Helder.*

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den adsistent-resident van het Wester-kwartier der ommelanden van Batavia, *W. de Val.*

ONTSLAGEN:

Uit 's lands dienst, de veearts voor 's gouvernements burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië, *H. J. F. van Doornum.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot kolonel, de luitenant-kolonel *P. H. Koster,* met handhaving in zijne tegenwoordige betrekking van chef van den generalen staf van het leger in Nederlandsch-Indie.

Bij de Militaire Geneeskundige dienst.

OVERGEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Koepang (Timor), de officier van gezondheid der tweede klasse *W. A. P. F. L. Zijnen Wartel,* thans op Batjan (Moluksche eilanden.)

Bij het Legioen van Mangkoe Negoro.

EERVOL ONTSLAGEN:

De majoor der artillerie, pangeran hario *Soerio Nata Ningrat,* en zulks onder toekenning aan hem van den honorairen rang van luitenant-kolonel; met bepaling, dat hij als zoodanig de activiteits uniform van het wapen der artillerie dragen zal.

De majoor titulair bij de cavallerie, pangeran hario *Kesoemo di Ningrat,* met vergunning om de activitiets uniform van den staf te blijven dragen.

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie *F. A. B. J. Bergamin.*

BENOEMD:

Tot luitenant-kolonel en tweeden commandant, de majoor der infanterie radhen mas *Djaijang Ningrat.*

Tot majoor-adjudant van den commandant van het legioen, de majoor der infanterie pangeran hario *Soerio di Ningrat.*

Tot majoor-commandant van het bataillon infanterie, de kapitein van dat bataillon pangeran hario *Gondo Kesoema.*

MARINE-DEPARTEMEMT.

GOEDGEKEURD:

Dat het bevel van de gouvernements schroefschoener Java is opgedragen aan den eersten gezaghebber bij de dienst der gouvernements schoeners en kruisbooten *H. F. Bernoster.*

BEKENDMAKINGEN.

De verstrekking van **Regents Wagen-Postpaarden** in de Residentie *Kadoe,* kan weder plaats hebben, gerekend van af heden.

MAGELANG, 8 *September* 1859. *De Resident van Kadoe,* VAN DE GRAAFF.

Voor het Land. De Resident van *Samarang,* maakt bij deze bekend, dat in de afdeeling *Demak* en *Grobogan,* op de hieronder bekend gestelde dagen, publieke veilingen zullen worden gehouden, van eenige partijen aangehaalde **houtwerken** van kleine dimensiën (meestal glondongs of brandhout,) als:

Op Woensdag den 28 September te *Koewoe.*
„ Donderdag „ 29 idem „ *Goebook* en *Glapan.*
„ Vrijdag „ 30 idem „ *Demak.*

SAMARANG, den 17 *September* 1859. *De Resident voornoemd,* D. C. A. VAN HOGENDORP.

De Sub-Commissie van Onderwijs der Residentie *Samarang* maakt bij deze bekend, dat het Openbaar Examen der eerste, tweede en derde Gouvernements lagere scholen, en die der Protestantsche en R. C. Weeshuisscholen op deze hoofdplaats zal worden gehouden in de respective school-localen, en wel voor de eerste Gouvernements-school op Maandag den 26sten dezer, voor de tweede Gouvernements-school en de Protestantsche Weeshuis-school op Dingsdag den 27sten dezer, en voor de derde Gouvernements-school en de R. C. Weeshuis-school op Vrijdag den 30sten dezer, des ochtends ten 8 ure.

Ouders, voogden, betrekkingen en schoolliëren worden bij deze in het bijzonder beleefdelijk uitgenoodigd, gemeld Openbaar Examen met hunne tegenwoordigheid te vereeren.

Namens de Sub-Commissie van Onderwijs voornoemd:
SAMARANG, den 20 *Sept.* 1859. *De Secretaris,* W. BROUWER.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 26sten September 1859.
Voor het Woonhuis van den Luitenant *W. C. L. Ruijs.*
Op DINGSDAG den 27sten September 1859.
Voor het Woonhuis van *C. Reents,* des morgens ten half negen uur; en daarna bij Mevrouw *Moltzer.*

Op [illegible]ENSDAG den 28sten September 1859.
Op h[illegible]ein nabij de tweede Gouvernements brug, van d[illegible] Houtwerken.
[illegible]ONDERDAG den 29sten September 1859.
A[illegible]et Locaal der Wees- en Boedelkamer, van het lan[illegible]*on* en ten 10 ure; het perceel gelegen in wij[illegible] A. No. 128.
Op VRIJDAG den 30sten September 1859.
Voor het Woonhuis van Mevrouw *van Oijen.*
Op ZATURDAG den 1sten October 1859.
In 's Lands Algemeene Pakhuis alhier.

Advertentien.

ONTVANGEN

met de *Vijf Vrienden, Java Koerier, Maria Catharina* en *Hermine Maria Elisabeth,*
alles direkt uit Europa aan ons afgezonden:

Puike Hammen,

RIBSTUKKEN,

Gerookt Vleesch en Gerookte Ossenhaasjes in blik.

Geslagt in groote en kleine stopflesschen, als:

Gezouten en Rookspek, Rook- en Pekel-Worst, Ketting-Saucijsjes, Rolpens, Groenten in stopflesschen, als: Bloem-, Roode- en Zuurkool, Spruitjes, enz., puike Holl. Zuren van alle de bekende soorten in stop- en vierkante flesschen, geheel versche Ansjovisch in potjes en flesschen.

Versche Vruchten op Water en Brandewijn, waaronder: Aardbeziën, Moerbeijen, Frambozen, Kerzen, enz.

Groote verscheidenheid van alle soorten van Groenten, Vleesschen, Wild en Gevogelte, Zalm, Kreeften en andere Vischsoorten in blik, van de eerste fabrieken.

Banket, Koek en fijn Suikerwerk, Holl. Suikerbrooden van fijnste kwaliteit, groote en kleine brooden.

Gedroogde Vruchten in stopflesschen, Rozijnen en Krenten, Tafel- en gepelde Amandelen voor gebak in blik.

Puik Puike

BOTER,

Zwitsersche, Limburger, Z. M. en Edammer

KAAS,

alles in het groot en klein tot verlaagde en thans zeer billijke prijzen te verkrijgen bij
(1146) THOOFT & CO.

BIJ

F. A. PRINGIERS,

DIRECT ONTVANGEN:

300 VAATJES BOTER,

(merk *van der Leeuw* en *de Kuijzer.*)

Provisiën in blik, als:

Ribstukken, Ossen- en Kalfsschijf, Ossen- en Kalfs-Rollade, Kalfs- en Varkens-Karbonade, Gerookte Ossenhaas en Saucijs de Bologne in reuzel, Gevogelte in soorten, Versche- en Gerookte Zalm, Lengvisch, Rookvleesch, enz.

Gedroogde Vruchten:

Tafel- en Smirna Rozijnen, Amandelen voor Gebak en Tafelgebruik, Appelen, Peeren, Pruimen, Macaronie en Vermicellie.

200 GROOTE HAMMEN.

GEËMBELLEERDE SAUCIJS DE BOLOGNE EN ROOKVLEESCH.

Geslagt in groote stopflesschen, als:

Rook- en Pekel Spek, Rookworst in Reuzel en Pekel, Gezouten Vleesch en Rolpens.

DIVERSE GROENTEN IN GROOTE STOPFLESSCHEN.

KAAS:

Zoetemelksche-, Leidsche-, Zwitzersche- en Limburgsche Kazen.

Diverse - Zuren.

FIJN BANKET EN SUIKERWERK.

Kock in trommels van 1 en 4 pees.

LIKEUREN VAN FOCKING.

DIVERSE WIJNEN.

PUIK HAANTJES- EN LANS - BIER,

in het groot en klein te bekomen.
(1175) F. A. PRINGIERS.

(1176) BIJ

SOESMAN & CO.

is weder ontvangen:

Spaansch Groen in bollen, zijnde tevens steeds voorzien van allerlei soorten van Verwwaren, zoo gemengd als ongemengd, Gekookte en Ongekookte Lijn-Olie, Glasruiten in verschillende dimensiën, Materialen voor Huisbouw.

Pas Ontvangen:

Een verschen aanvoer Provisiën,

als:

Bloemkool, Boerenkool, Spruitjes, Zuurkool, Roodekool, Andijvie, Spenagie, Spergieboontjes, alles in kwart Ankertjes; verder nog: Spaansche Olijven, Zalm in blik, Hutspot, Bloemkool, Brusselsche Spruitjes, Capucijnerwten, Doperwtjes, enz., enz.
(1147) bij SOESMAN & CO.

Pas Ontvangen en Uitgepakt

BIJ DEN ONDERGETEEKENDE:

Bogtscharnieren van N°. 3 tot N°. 9, ook Boven- en Onder-Knippen of Schuiven,
(1177) bij G. J. HEUSE.

GENEVER,

de echte AVH van *Hoboken,*
(1178) bij F. A. PRINGIERS.

BIJ

SOESMAN & CO.

IS ONTVANGEN EN UITGEPAKT EN OP HEDEN VERKRIJGBAAR:

300 Hammen, zeer groot en bijna allen achterbouten, Gerooktvleesch in Reuzel en in Zakken.

Geslagt in groote stopflesschen, als:

Rolpens, Rookspek, Pekelspek, Rookworst in Pekel en in Reuzel, Pekelworst, Saucijsen en Gezouten Vleesch.

Gedroogde Vruchten.

Amandelen voor tafelgebruik en gebak, Tafel- en Smirna Rozijnen, Appelen, Peeren, Pruimen, Vermicelli, Macaroni.

Provisiën in blik.

Ossenhaas, Ossenschijf, Kalfshaas en Schijf, Karbonade, Hazenpeper, etc., Gerookte Ossenhaas in Reuzel, Saucijs de Bologne, Gevogelte in soorten, Versche- en Gerookte Zalm, Lengvisch, Ansjovis en allerlei soorten van Groenten.

Banket en Suikerwerk.

Thee Banket, Vanille Beschuit, Bitterkoekjes enz., Jongens- en Meisjes-muisjes, Suiker Amandelen, Boerhavens en Domino's Klontjes, Cosaques, Démandes et Réponses, Goudsche Spritjes, Koek in trommels van 1 en 4 stuks.

Kaas.

Puike Zoetemelksche-, Leidsche-, Limburgsche- en Zwitsersche Kazen.

Boter.

Merk *van der Leeuw* en *S & C.*

Likeuren.

Anisette, Curaçao, Marasquino, Persico, Jamaica Rhum, Sirop van Punch, Cherry-Brandy en Cherry-Cordial.

Wijnen.

Nieuwe aanvoer Chateau-Lafitte op $^1/_2$ flesschen, Pauillac Médoc, Victor Peytiu, exquise kwaliteit Cognac, enz., enz., enz.
(1179) SOESMAN & CO.

ONTVANGEN:

Engelsche Borduur- en andere Scharen.
Een partijtje Engelsche Naalden.
(1180) R. HAMMEL.

Echt Cachet Boter.

Geslagt in stopflesschen.
Vruchten op Water.
Puik Haantjes Bier.
Puike Mann. Sigaren N°. 2.
Tricot Broekenstof,
(1157) bij NOOTBAAR & JOOSTEN.

WEDER ONTVANGEN:

Hollandsch en Amerikaansch Zoutvleesch,
60 *Cents per pond Comptant,* bij
(1181) GULDENAAR.

WEDER VERKRIJGBAAR:

Groene of Zwitsersche Kaas,
(1154) bij SOESMAN & CO.

Groote versche Hammen	*f* 10.—	
Witte Timoorsche Uijen	„ 10.—	per pik.
EN		
Soerabaija Aardappelen	„ 6.—	„

(1158) Comptant, bij *Guldenaar.*

AVH Genever,

thans weder bij partij te koop,
(1182) bij DORREPAAL & CO.

DE ONDERGETEEKENDEN HEBBEN IN COMMISSIE ONTVANGEN

om à contant, tegen zeer billijken prijs te verkoopen:

Een BUKS van geheel nieuw model waarmede 63 schoten achtereen kunnen gedaan worden zonder dat dezelve behoeft geladen te worden.

Dit Wapen is zeer ligt en uiterst élegant bewerkt.

Zij noodigen alle liefhebbers van jagt en wapens uit dezelve bij hen te komen bezigtigen. Nog hebben ze te koop:

8 fusils à l'Allbaud,

(Geweren in de vormen van Wandelstokken.)
(1183) NOOTBAAR & JOOSTEN.

KOOLTEER,

(1184) bij SOESMAN & CO.

KOOLTEER,

Lijn-Olie, Loodwit en alle andere Verwwaren, bij
(1156) THOOFT & CO.

PIK en KOOLTEER

(1185) bij A. DESPÉROUX.

SOESMAN & CO.

hebben pas ontvangen:

een klein partijtje Champange op heele en halve fl. Supérieure kwaliteit, van *Jacquesson,* zoomede Clos de Bouzy van het merk *Couronne.* (1151)

WIJN-HANDEL

VAN

THOOFT & CO.

ONTVANGEN

met de *Vijf Vrienden:*

D C Wijn, $^1/_1$ en $^1/_2$ flesschen, diverse merken Bordeaux Wijn op fust, fijne Madera Wijn op klein fust, versch Selterswater, Likeuren van *Focking.*

Steeds voorraad van de beste soorten

HOLL. BIER,

direkt uit Brouwerijen in Europa gebotteld, op $^1/_4$ en $^1/_2$ fl. en op $^1/_2$ pijpen, de fijnste Bordeaux, Bourgogne en Rhijnwijnen van de bekende merken, uitsluitend bij ons verkrijgbaar. Port, Sherry en Madera Wijn, London Particular van *Scott Penfold & Co.,* A. V. H. Genever en de beste andere merken. (1152)

ONTVANGEN:

Draai-Orgels met onderscheidene Airs.
(1186) J. P. BRANDES.

ELCTRO-MAGNETISCHE

TOESTELLEN,

ALS:

Compleete Toestellen voor het Electrische Licht, met elementen, volgens *Bunsen.*

Electro-Magnetische Telegrafen met elementen, volgens *Daniel.*

INDUCTIE TOESTELLETJES.

Toestellen voor verbranding van Metalen.
Een Electro-Magnetisch Klokkenspel.

VOORTS:

Microscopen van eene zeldzame schoonheid.
Metaal Barometers.
Een Stoommachine.
Eene werkende Locomotief,
Escamoteer Toestellen.
(1187) bij JACOBUS HIJMANS.

EEN GEHEEL COMLPEET

PHOTOGRAPISCH TOESTEL

MET

CAMERA OBSCURA,
(1188) bij JACOBUS HIJMANS.

Pas Ontvangen

PER VIJF VRIENDEN,

EN TEGEN BILLIJKE PRIJZEN VERKRIJGBAAR BIJ

C. R. Gottschalk:

Zilveren Sabeldragons, klein tenue.
Verlakte Sabelkoppels.
Zilveren en vergulden Garnitures met leeuwenkoppen en effen.
Rood zijden Koorden met gouden coulons voor Fouragères.
Zwart Dragonkoord.

☞ *Model Harnachementen voor alle Korpsen worden op bestelling ten spoedigste aangemaakt.*

SALATIGA, den 14^{den} *Sept.* 1859. (1159)

SOESMAN & CO.

hebben weder ontvangen:

Eene Factuur Prachtige Fransche Spiegels, naar den laatsten smaak en in verschillende grootten. (1189)

FLANEL EN BILLARD LAKEN,

van Supérieure kwaliteit, zoo als in langen tijd niet is aangevoerd, thans verkrijgbaar bij
(1153) THOOFT & CO.

ONTVANGEN:

Italiaansche Stroohoeden voor Jongens van 5 tot 12 jaren.
Fijn wit Organdie. (1149)
Fransche Borststukken voor Heerenhemden.
Lotto-, Schaak- en Damspellen. R. HAMMEL.

LIM & CO.

HEBBEN PAS UITGEPAKT:

Een groot assortiment Prachtige Dames en Meisjes Kousen; als ook: Heeren- en Jongens Sokken. (1190)

HEEREN MODE-MAGAZIJN.

Pas Ontvangen:

Superfine nieuwe model Gibus Hoeden,
idem. idem. Zijden Hoeden,
( ) bij F. HASSELMAN.

ONTVANGEN:

Prachtige Zijden Bal-vesten,

(1191) bij A. M. DE ROODE.

EEN FACTUURTJE

smaakvol bewerkte Gouden Dames-Parures, waaronder met Juweelen omzet, bij

(1192) F. A. PRINGIERS.

Fijne Poeder-Chocolaad in flesschen,

(1160) bij SOESMAN & CO.

Den 24sten September 1859

openen

JAN GOEDKOOP & CO.

eene TOKO in de *Kerkstraat*,

waar à Contant tegen **ONGEHOORDE LAGE PRIJZEN** zal verkocht worden.

Daar zij niet van *bluffen* houden willen zij over de *Prima*, *Extra Ordinaire* of Quasi NON PLUS ULTRA puike puike kwaliteit hunner goederen niet uitweiden, doch zeggen alleen

Niet goed terug!!!

DE PRIJZEN ZIJN ALS VOLGT:

Manilla Sigaren No. 2 . . . . . . per mile	*f* 40.—
Boter, *Cachet* en *van der Leeuw*.	- 19.—
Hammen.	- 9.—
Zoetemelksche- en Komijne Kaas.	- 7.—
Geslagt in groote Stopflesschen.	- 5.—
Haantjes Bier (echt merk).	- 7.75
Roode Wijn D & C per kist van 4 dozijn. .	- 46.—
Genever AVH.	- 16.50
Idem de Haan, groote flesch.	- 13.—
Selterswater, per mand van 50 halve kruiken.	- 11.—
Cognac *John Alberty*, per kist van 1 dozijn. .	- 24.—
Idem, 2de soort „ „ „ . .	- 12.—
Kruid in halve blik.	- —.75
Sardijntjes in halve blik.	- —.90
Idem in kwart blik.	- —.60
Vruchten op water geassorteerd, per flesch. .	- 2.75
Cambrics van diverse Nummers.	- 4.75
Messen en Vorken met witte heften, per stel .	- 2.50

En meer andere artikelen, te veel om op te noemen, prijzen nader evenredigheid. (1193)

WISSELS OP NEDERLAND,

(1194) bij VAN MAANEN & CO

TE KOOP:

Eene nieuwe driesnarige PIANO, regtstreeks ontwangen, uit de fabriek van Érard te *Parijs* voor *f* 900.—

(1195) bij A. DESPÉROUX.

TE KOOP:

Twee ruime Toerwagens (Milords) en Twee ruime Tentwagens.

Pas aangebragt, bij

(1196) F. A. PRINGIERS.

JAVA HOTEL

TE SAMARANG.

De ondergeteekende heeft de Eer zijne geëerde begunstigers bekend te maken, dat hij van af 1°. September bovengenoemd prachtig en goed ingerigt *Logement* met daarbij behoorende *Wagen-Verhuurderij* van den Heer **M. CARAPIET** heeft overgenomen, en beveelt zich in de gunst van het publiek aan, belovende door naauwgezette bediening het verblijf zijner Logés zooveel mogelijk aangenaam te maken.

SAMARANG, 15 *September* 1859. M. A. VAN AMSTEL. (1164)

De ondergeteekende zoekt eene betrekking in een der Handelshuizen te *Samarang*.

PERMIS LEVYSSOHN, (1197) *Ngawie*.

WORDT VERZOCHT

ter leen: **DUIZEND GULDEN,** tegen behoorlijke rente en aflossing.

Brieven bij de Heeren *de Groot*, *Kolff* & *Co.*, te *Samarang*, onder de letters G. A. (1148)

Volgens Art. 14 van het Reglement van het Hulpfonds van den

H. VINCENTIUS à PAULO

alhier,

ZAL, OP 2 OCTOBER AANSTAANDE,

des morgens om 11 *uren*,

ten huize van den Pastoor, de

ALGEMEENE VERGADERING

gehouden worden; welke Vergadering de Contribuerende Leden en verder alle daarin belangstellende personen worden verzocht bij te wonen.

Namens het Bestuur der Vereeniging van den H. Vincentius à Paulo:

(1198) *De Secretaris*,

SAMARANG, 23 *September* 1859. A. F. VAN HAASTERT.

SOCIETEIT AMICITIA.

ART. 10 VAN HET REGLEMENT.

ALGEMEENE VERGADERING

op Woensdag avond den 28sten dezer.

De Secretais,

(1199) J. W. SLOOT.

HOLLOWAY'S ZALF.

Huisvaders en Landeigenaars in Java worden gewaarschuwd nooit zonder eenen voorraad dezer wonderbare Zalf te zijn; want in alle gevallen van een plotseling toeval is het onmogelijk derzelver waardij te hoog te schatten. Brandwonden, kneuzingen, scheuren, zweren enz. veroorzaken zeer weinig pijn wanneer dezelve met deze aangename, verkoelende en heelende Zalf verbonden worden. Het is tevens een onfeilbaar heelmiddel voor huidziekten, builen, ettergezwellen, koningszeer, schurftige uitbarstingen en alle klierachtige gezwellen in de keel, het graveel, hoofdpijn, rhumatiek en lendenpijn. Geen delfstoffelijk of schadelijk bestanddeel van welken aard ook, wordt in deze wonderbare Zalf gevonden; dezelve is bereid uit balsems uit het plantenrijk en kan veiliglijk aan kinderen toevertrouwd worden.

De prijzen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à . . . . . *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—

Potjes Zalf à . . . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te	*Soerabaja*	bij	LE ROY & Co.
„	„	„	MOSSEMBEKKER. & Co.
„	*Banjoemaas*	„	M. S. CHERIMAN,
„	*Djocjacarta*	„	DEKKENS & Co.
„	*Soeracarta*	„	W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„	*Salatiga*	„	F. KRUTHOFFER.
„	*Tagal*	„	Mevrouw de Wed DORT.
„	„	„	A. J. VAN DER VOORT.
„	*Cheribon*	„	W. GALISTAN.
„	*Buitenzorg*	„	P. SCHREUDER.
„	*Samarang*	„	DE GROOT, KOLFF & Co., H. L. DE LYON, NOOTBAAR & JOOSTEN en

(1200) bij SOESMAN & CO.

STOOMBOOT OENARANG.

Vertrek dezer BOOT gedurende de maand OCTOBER:

van SAMARANG naar BATAVIA,

30 September; 14 en 28 October,

van SOERABAIJA naar SAMARANG en BATAVIA,

28 September; 12 en 26 October,

van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAIJA,

5 en 19 October,

van SAMARANG naar SOERABAIJA,

8 en 22 October.

De Boekhouders,

Eᵐ. C. WERMUTH.

(1050) C. S. VAN HEEKEREN.

HET

STOOM-SCHIP BANDA,

Kapitein

NEIJE,

Vertrekt den 27sten dezer naar *SOERABAIJA*.

Informatiën bij *De Agenten*,

(1201) B. KOPERSMIT & CO.

HET

STOOM-SCHIP PADANG,

KAPITEIN

GUIJOT,

vertrekt den 27sten dezer naar *Batavia* via *Cheribon*.

Informatiën te bekomen bij

De Agenten,

(1202) B. KOPERSMIT & CO.

NED. IND. STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

HET STOOM-SCHIP

KONINGIN DER NEDERLANDEN,

vertrekt van HIER naar *SOERABAIJA* op Woensdag den 28 dezer, en van HIER naar *BATAVIA* omstreeks Dingsdag den 4 October e. k.

Informatiën te bekomen bij,

De Agenten,

(1203) Mᶜ. NIELL & CO.

VRACHT EN PASSAGE

NAAR RIOUW EN SINGAPORE,

per Nederl. Ind. Schip *Kiem Heg Soen.*

(1204) Adres: GULDENAAR.

PASSAGE NAAR CHERIBON,

met het Ned. Schip

HERMINE MARIE ELISABETH,

Kapitein BONJER,

te vertrekken in het begin der volgende week; voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseeren bij den Gezagvoerder in het *Heeren-Logement* of bij

De Agenten,

B. KOPERSMIT & CO.

SAMARANG, 14 *September* 1859. (1163)

Huwelijken.

Getrouwd:

J. C. C. PERNIS

met

C. G. S. BEGEMANN.

DJOCJAKARTA, *den* 14*den September* 1859.

Eenige kennisgave. (1205)

Geboorten.

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, C. BÖHRS, echtgenoote van

SAMARANG, A. BODAAR.

den 21 *September* 1859. (1206)

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, L. F. BUSSELAAR, *Trompheller*.

SAMARANG, 21 *September* 1859. (1207)

Bevallen van eene Dochter *S. A. REMEEUS*, echtgenoote van

F. NAGEL.

SAMARANG, 20 *September* 1859. (1208)

Sterfgevallen.

Den 18den September overleed te *Salatiga* onze eenige DOCHTER, *Emma Glaudina Anna*, (4 jaren oud).

J. VALETTE.

(1209) C. VALETTE, *Bastings*.

SAMARANG.

— Een gepensioneerd soldaat, genaamd *van Rijswijk*, heeft in den vooravond van den 20sten dezer zich door ophanging van het leven beroofd.

De oorzaak tot dien zelfmoord is nog onbekend.

— Bij gelegenheid van den brand in de dessa *Kawengan*, waarbij een drietal huizen in de asch zijn gelegd, is eene Inlandsche vrouw genaamd *Sampiah* ruim 60 jaren oud, mede ten prooi der vlammen geworden.

Wij lezen in het Tijdschrift van Ned. Indië, aflevering Augustus 1859, *het volgende, medegedeeld door de Heeren* CORNETS DE GROOT *en* VAN HOEVELL.

Te Brussel is de heer C. COENAES gevestigd, voormalig landhuurder te Soerakarta. Wij bragten hem in het najaar een bezoek, nieuwsgierig naar de vorderingen in horlogiemaken van eenen jongen Javaan, die naar wij vernomen hadden van Java door hem was meêgenomen. Op dat oogenblik was de heer COENAES afwezig, maar wij werden door zijne echtgenoote ontvangen, die ons voorloopige inlichtingen gaf, en ons bij die gelegenheid eene keurige verzameling van Javaansche wapenen en andere voorwerpen liet zien, en bijzonder een *zóó* net en volledig gamelanspel, als zeker nergens in Nederland en welligt zelden op Java te vinden is. Alles was met de uiterste zorg onderhouden en in eene afzonderlijke kamer gerangschikt. Mevrouw COENAES verhaalde veel van den jongen Javaan, KADIO WERIO KROMO genaamd. Haar man had den nu overleden Keizer van Soerakarta meermalen opmerkzaam gemaakt op de onbekwaamheid zijner werklieden; zijne pendules en horlogiën werden aan ongeoefende handen toevertrouwd; zijne goudwerken slecht behandeld. Bij zijn vertrek naar Europa stelde hij den vorst daarom voor, hem eenen zijner panakawan's mede te geven, om tot horlogiemaker en goudsmid te worden opgeleid. De Keizer gaf gehoor aan dit voorstel, en KADIO, een' jongeling van 21 jaren, zoon van eenen der onderofficieren van de Javaansche kavallerie van het leger van den soesoehoenan, volgde den heer COENAES naar Nederland.

Weldra bleek, dat het een schrandere knaap was, maar dat hij nog nooit iets had geleerd of uitgevoerd. Hij was, sedert zijne eerste jeugd, een gewoon volgeling van den Keizer in wiens kedaton (paleis) hij geboren was. De heer COENAES verliet Java, met zijn huisgezin en KADIO, in Junij 1856 en kwam in November van datzelfde jaar te Brussel. Aan boord had KADIO zich uitmuntend gedragen. Zijne zorgen waren, gedurende 23 dagen stormweder, ijverig en groot en kwamen mevrouw COENAES en hare kinderen zeer te stade; hij verwierf zich toen reeds aller toegenegenheid.

Te Brussel aangekomen, was het uiterst moeijelijk om hem eenig onderrigt te doen geven, daar hij geen woord Fransch kende. Maar in weinige maanden had hij die zwarigheid overwonnen, en in September 1858, werd hij bij den heer HECKMANN horlogiemaker van het koninklijk laboratorium, als leerling aangenomen. Ook bezocht hij de teeken-akademie, om het ornamentteekenen te leeren. Ongelooflijk was de ijver, die KADIO nu aan den dag legde. Hij was altoos aan den arbeid en aan het leeren. Naauwelijks gunde hij zich den tijd om te eten. Des nachts moest men hem het kaarslicht ontnemen, en dwingen om te gaan slapen.

„Gaat naar den heer HECKMANN en gij zult hem daar vinden," zeide ons mevrouw COENAES. Wij lieten er ons terstond heen brengen. Bij het binnentreden, zagen wij den jongen Javaan dadelijk; hij zat met anderen aan het werk. Na den heer HECKMANN het doel onzer komst te hebben medegedeeld, spraken wij KADIO aan in het Maleisch. Hij was blijkbaar verheugd te zien, dat men zoo veel belang in hem stelde; daarvoor bedankte hij op de beleefdste wijze als de Javanen gewoon zijn. Zonder eenigen ophef liet hij zijn werk zien, hij was bezig met gedeelten van een uurwerk dat zijn eerste proefstuk zou zijn. „Banjak soesah", zeide hij, meenende dat er taai geduld vereischt werd, om alles met zorg en keurigheid te behandelen, zoodat er niets aan ontbrak. De heer HECKMANN prees hem buitengemeen. Hij was zijn beste leerling, een voorbeeld in ijver en goed gedrag, uiterst bevattelijk, nadenkend en doordenkend, en van alles uitleg verlangend, die hem natuurlijk met toegenegenheid gegeven werd. De heer HECKMANN verzekerde, dat hij reeds een bekwaam werkman genoemd kon worden en de heer COENAES groote eer met hem zou inleggen. Geen zijner leerlingen, ofschoon veel langer bij hem, had het nog zoo ver gebragt.

KADIO ziet er jeugdig uit; hij is tenger van gestalte, en heeft een voorkomen zonder bevalligheid, maar dat schranderheid verraadt. Reeds in den eersten tijd van zijn leerlingsloop, had hij zich onderscheiden door het keurig vervaardigen van kleine gereedschappen: bijteltjes, schroefdraaijers enz.; voorts leerde hij vlug het vijlen en polieren van staal en koper. Het onderscheid in de stelsels der uurwerken, vatte hij spoedig. Het snijden van raderen en wat er meer is leerde hij even vaardig. Met weinig moeite, in weinige maanden, was hij verder gevorderd dan anderen, die reeds drie jaren bij zijnen meester waren.

Hoogst voldaan over ons bezoek verlieten wij den jongen man, den Javaan, die ook hier overtuigend bewees, dat hij vatbaar is, ofschoon in de eerste jeugd verwaarloosd, om in korten tijd snel te ontwikkelen, als hem daartoe slechts de weg geopend werd. „Ik mag zeggen," schreef de heer COENAES later in Junij jl., „dat het mij gelukt is van dezen Javaan een waar kunstenaar te maken. Ik mag de voldoening genieten, dat hij, in September aanstaande, den eersten prijs van zijne klasse in 't ornament teekenen behalen zal." In die klasse zijn zes en veertig leerlingen, die allen drie en vier jaar op de teeken-akademie zijn. Toen gij KADIO bezocht, was hij bezig met het vervaardigen van vier uurwerken, elk in een bijzonder stelsel; twee daarvan thans afgewerkt. Het eerste is een cijlinder; dat heeft hij voor zich zelf bestemd. Het andere is sedert eenige dagen gereed en bestemd voor den keizer van Soerakarta. Het is een: *Duplex à balancier compensateur* op tien steenen. Het grenst aan den chronometer, en is een „ouvrage de precision;" 't is bestand tegen alle temperaturen, zoowel strenge koude als groote warmte. De kas is te Brussel vervaardigd. Plaat, wijzers, groote veer en espiraal zijn ook niet van zijne hand. Deze voorwerpen worden nooit door de horlogiemakers zelven gemaakt. Ze komen uit de fabrieken. Het werk moet nog naar Zwitserland, om er te vergulden wat van koper is gemaakt. Ik zal het u toezenden, om aan allen, die de Javanen in kunst en wetenschap zoeken vooruit te helpen, te doen zien, wat men van hem maken kan, zoo men zich maar met hen bezig houdt en vaderlijk voor hem zorgt."

De *duplex* werd vervolgens door den heer COENAES overgezonden. Het werd terstond gebragt bij den heer VAN WIELIK, horlogiemaker van H. M. de koningin. Zijn oordeel was allergunstigst. Daarna lieten wij het te Amsterdam zien en beoordeelen door den heer HOHWU, fabrikant van chronometers voor de koninklijke marine. Ook deze roemde het werk. Hij was er zoo voldaan over, dat hij het onmogelijk verklaarde, dat KADIO het, na zoo korte studie, gemaakt kon hebben. Tot het wegnemen van allen twijfel, verzochten wij den heer COENAES het overleggen van bewijzen. Dit heeft hij gedaan door de toezending van eene verklaring van den heer HECKMANN, houdende betuiging „naar pligt en geweten," dat KADIO in zijn atelier sinds September 1857 werkzaam is, en dat hij het overgezonden horlogie „*alleen gemaakt heeft*," en het door hem, zoo als gebruikelijk is, alleen is gerepasseerd. Dit certificaat is mede onderteekend door Dr. ARTHUR MULLER, door den „*Horloger de la ville*," door den „*Horloger des chemins de fer de l'état de Belge*," door drie élèves van den heer HECKMANN en door den heer COENAES zelf, die allen verklaren: „dat de getuigenis van den heer HECKMANN „*getrouw aan de waarheid is*," daar zij dikwijls de gelegenheid gehad hebben KADIO aan het bewuste horlogie te zien werken. „Het moge wonderlijk schijnen," schreef de heer COENAES „in zulk een korten tijd, zulke vorderingen te zien maken, maar het is zoo."

Het horlogie is op dit oogenblik nog onder onze berusting; 't is reeds door den Minister van Staat ROCHUSSEN en vele anderen bezigtigd en nog eenigen tijd ter bezigtiging beschikbaar. Behalve de Javaansche cijfers op de wijzerplaat, zijn op het werk nog twee Javaansche inscriptiën geplaatst één van vijf en één van éene regel. De eerste luidt aldus:

„*Kadio habdi dalam ponokawan djam hing Soerokarto moerid hipoen toewan Higman Brussel*", dat wil zeggen: „KADIO, uw bediende, leerling-uurwerkmaker van den heer HECKMANN te Brussel." De tweede inscriptie bevat deze woorden: „*Kadio hing kang dàmel*", hetgeen beteekent: „KADIO heeft dit gemaakt."

Kadio zal nu weldra een begin maken met het aanleeren van het ambacht van goud- en zilversmid. Na voldoende vordering hierin, zal hij naar Soerakarta terugkeeren.

☞ Volgens bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail bepaald op Dingsdag den 4den October, *des avonds te 6 ure*, moetende de brieven *'s namiddags te 4 ure* bezorgd worden.

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 16den tot en met den 23sten September 1859.

E. N. Sieburgh, E. Constant, C. F. Sieberg, F. H. L. van den Dungen Gronovius, Mevr. de Wed. van Leuven, Mejufvr. G. Hoekstra, A. G. Saffrie, Mevr. de Wed. Rambaldo en fam., C. L. Waterschoot, J. A. Toorop, W. P. N. de Boer Pieters en echtgenoot, H. Coert, J. G. Hubner, Mr. J. S. van Ronkel, L. Meijer, G. J. C. Kolff, J. A. Doeve, J. J. Flikkenschild, J. A. Flikkenschild, J. B. van der Elst, H. Raat, A. Israël, W. F. Emmen, A. Barkey, F. P. Schreefel, C. B. Frans, W. Canneman, van Bockommaas, H. M. M. Rappard, M. M. Zorab, S. E. W. Roorda van Eijsinga, Th. de Klerk, C. H. W. Amende, van Vollenhoven, A. R. J. Cramerus met echtgenoote en 2 kinderen, W. Claasz, M. A. F. Begeman, F. W. Wieseman, C. E. Berretty, J. G. R. de Lavalette, J. J. Raaff, J. F. Kramer, M. Voet, J. van Voorthuijsen, P. Andreas.

VERTROKKEN PERSONEN.

G. A. Wermuth, J. P. van Amstel, M. Johannes, C. W. Persijn, A. G. Saffrie, J. Wechter en fam., G. B. M. Lapré en fam., Mevr. de Wed. C. Budach en fam., J. Busselaar, J. B. van der Elst, J. H. Soesman, S. E. W. Roorda van Eijsinga, Th. de Klerk, C. H. W. Amende, Predikant Lammers van Toorenburg, J. Mendes da Costa, H. M. M. Rappard, J. L. Diederiks, J. A. Flikkenschild, J. J. Flikkenschild, P. Andreas, Mevr. J. H. van Garling, Mevr. J. Donsclaar met kinderen, J. 't Hoen, P. Flens, J. Diedakus, J. Böck, J. H. Toorop, F. W. Overbeck, H. Coert, Mevr. de Wed. van Groll geb. Obreen, Mejufvr. C. du Puy, Aquasi Boachie, J. G. Hubner, E. N. Sieburgh, H. Raat, P. Mentor, Mevr. F. J. Wijsman, Christen vr. Loewina Augus, M. M. Zorab, L. Rek, L. en J. Motta, J. G. R. de Lavalette, J. Steendam.

Schepen in Lading

op den 23sten September 1859.

Naar ——— Ned. bark Crinoline, kapt. *W. K. E. A. Paré*, agenten *Soesman en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Maria Adolfina, kapt. *A. Blom*, agenten *C. Damnitz en Co.*

Naar ——— Ned. bark Julie Claire, kapt. *A. van Oosteroom*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar ——— Ned. bark Alblasserdam, kapt. *J. 't Hoen*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Vijf Vrienden, kapt. *C. Johan*, agenten *van Maanen en Co.*

Naar ——— Ned. schip Elisabeth, kapt. *H. A. Harms*, agenten *Dorrepaal en Co*

Naar NEDERLAND, Ned. schip Helena en Anna, kapt. *J. C. F. Lupcke*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar BATAVIA, Ned. bark Oosterling, kapt. *J. H. Walter*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. bark Johanna en Geertruida, kapt. *P. Flens*, agenten *Mac Neill en Co*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Twee Cornelissen, kapt. *J. C Kreije*, agenten *Dorrepaal en Co*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Landbouw, kapt. *P. A. Kleijenberg*, agenten *Dorrepaal en Co*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Tagal, kapt *J. F. H Gobel*, agenten *Dorrepaal en Co*

Naar SOERABAIJA, Ned. bark Johannes Christiaan, kapt. C. *van Heemstede Obelt*, agenten *van den Broek en Veeckens.*

Naar NEDERLAND, Belg schip Philotax, kapt. *Weijsen*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. brik Srie Nagara, kapt. *Intje Kandar*, agent *Gezagvoerder.*

Naar RIOUW, Ned. Ind. bark Fatahool Moebarak, kapt. *Abdul Rachim*, agent *Gezagvoerder.*

Naar RIOUW, Ned. Ind. bark Kiem Heg Soen, kapt. *Oei Bokking*, agent *Gezagvoerder.*

Naar SINGAPOER, Ned. Ind. bark Kiem Hing Sing, kapt. *Liem Biauw Tioe*, agent *Gezagvoerder.*

Naar KOTTEE, Ned. Ind. bark Djoedul Karim, kapt *Aminodin*, agent *Gezagvoerder.*

Naar RIOUW, Ned. Ind. schoener Hap Eeng, kapt. *Tankie*, agent *Gezagvoerder.*

Naar SUMANAP, Ned. Ind. bark So-oot Ban, kapt. *Sech Hoessin Bin Achmat Banseer*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind bark Kiem Tiang Hoat, kapt. *Goei Bin Kiat*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Thae Goan, kapt. *Tan Gial San*, agent *Gezagvoerder.*

Naar BATAVIA en CHERIBON, Ned. Ind. bark Sara Eleonora, kapt. *D. Schuijmer*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. schoener Fatahool Berkat, kapt. *Machmoed*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Foolkoosseroer, kapt. *Sech Abdulla Bin Osman Bahasoan*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Tjan Goan, kapt. *Sie Ik Hiem*, agent *Gezagvoerder.*

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

September 15 - Ned. Ind. bark *Thae Goan*, Tan Goatsan, v. Tagal 13 Sept., — Ned. Ind. bark *Goan Lie*, Lo Sien Tjiang, v. Rembang 12 Sept. — Belgische schip *Philotaxe*, Z. Weijzer, v. Batavia 9 Sept.

September 16 - Ned. bark *Jacobus*, J. J. van Loon, v. Banjermassing 14 Sept., passagiers de heer Hartsteen.

September 17 - Ned. Ind. bark *Landbouw*, P. Kleijnenberg, v. Tagal 15 Sept. — Ned. Ind. bark *Twee Cornelissen*, J. C. Keije, v. Pasaroean 13 Sept. — Ned. Ind. bark *Sara Eleonora*, D. Schuijmer, v. Batavia.

September 19 - Ned. Ind. schoener *Fathool Brekat*, Hadjie Mohamat Saleh, v. Tagal 11 Sept. — Ned. Ind. bark *Voolkoos Seroer*, Sech Abdulla Bin Bahasoan, v. Sumanap 12 Sept. — Ned. bark *Tegal*, J. F. H. Gobel, v. Pasaroean 14 Sept.

September 20 - Ned. Ind. bark *Johannes Christiaan*, C. van Heemstede Obelt, v. Batavia 17 Sept.

September 22 - Ned. Ind. stoomboot *Oenarang*, S. van Hulstijn, v. Batavia 21 Sept., passagiers de heeren Claasz, de Serrière van Hemert, Voorthuizen, R. van Eijsinga, Mevr. Graafland en Z. M. troepen. — Ned. Ind. bark *Tjan Goan*, Sie Ik Hiem, v. Riouw 22 Augustus.

VERTROKKEN.

September 15 - Ned. Ind. bark *Ellen*, T. A. P. Wentholt, n. Tagal. — Frans. bark *Nicolaas Cesard*, Perraux, n. Batavia en Frankrijk.

September 16 - Ned. Ind. schoener *Hab Goat*, Abdulla Bin Labak, n. Jawana. — Ned. Ind. bark *Kalie Mantan*, Lie Oentat, n. Banjermassing.

September 17 - Ned. Ind. bark *Faul Koosnassar*, J. H. van Garling, n. Soerabaija. — Ned. Ind. bark *Kiem Goan*, Go Kaisoei, n. Tagal.

September 18 - Ned. Ind. bark *Thae Liong*, Tjan Bin Sik, n. Rembang en Grissee.

September 19 - Ned. Ind. bark *Alrachmanie*, Hadjie Mohamat Sedik, n. Batavia en Singapoer.

September 20 - Frans schip *La Rose*, Chabannes, n. Bordeaux. — Ned. Ind. schoener *Bientang Toedjoe*, C. N. Beasley, n. Tagal en Riouw.

September 21 - Ned. bark *Jacobus*, J. J. van Loon, n. Batavia. — Ned. Ind. schip *Gana Salim*, Sech Hoesin Bin Abdulla Jarafie, n. Tagal, Cheribon en Indramajoe.

September 22 - Ned. bark *Hermine Marie Elisabeth*, U. Bonjer, n. Cheribon. — Ned. bark *Maria Catharina*, H. C. de Bos, n. Soerabaija en Nederland. — Ned. Ind. bark *Hok Sing*, I Pik Je, n. Cheribon en Riouw.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den* 15*den tot en met* 22*sten September* 1859.

AANVOER.

Van Riouw over Tagal met de Ned. Ind. bark Thae Goan, kapitein *Tan Gial San.*

Lading van Riouw.

465 pik. gambeer, 57 pik. witte en zwarte peper, 5½ kod. ambalohout en 10 pak. katoenen garen, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Sara Eleonora, kapt. *D. Schuijmer.*

5 kn. spiegels, *Smith.*

87 col. meubelen en 6 vn. meel, *Dorrepaal & Co.*

15 kn. lavender-water, 6/2 pijp. cognac en 4 vn. hagel, *van den Broek & Veeckens.*

3 rijtuigen, *F. A. Pringiers.*

5 kn. papier, *van Dorp.*

1 ks. thee, *Pietermaat.*

2 kn. vruchten op brandij en 1 kt. macaronie en vermicellie, *P. van den Broek.*

5 kn. bier, *van Maanen & Co.*

4 kn. papier, *de Groot, Kolff & Co.*

11 kn. wijn, 68 col. meubelen, 25/m Man. sigaren, 1 kt. marmeren blad, 1 geëmb. tafel, 1 ks. kleedingstukken, 2 led. trommels, 1 pakje boeken en 1 vat verw, *Order.*

14 kn. wijn, 7 kn. cognac, 7 kn. siroop, 3 kn. vruchten op water, 4 kn. provisien en 2 ks. olijf-olie, *Order. (Uit het Entrepôt aldaar).*

Van Borneo met de Ned. Ind. schoener Fatahool Berkat, kapitein *Machmoed.*

8000 bossen bindrotting, 80 pik. damar, 1/2 pik. oud koper en 1/2 pik. vogelnestjes, *Order.*

Van Sumanap met de Ned. Ind. bark Fool Koosseroer, kapt. *Sech Abdulla Bin Bahasoän.*

420 koijangs zout, *Gouvernement.*

2500 ps. klappers, *Order.*

Van Nederland over Batavia met het Ned. schip Johannes Christiaan, kapt. *van Heemstede Obelt.*

Lading van Nederland.

1 kt. Gouv. goederen, *Gouvernement.*

16 col. koopmanschappen, 6 kn. drukwerk, 1 kt. parfumerien, 2 kn. provisien, 45 ps. rookvleesch, 150 vs. boter, 50 ks kaarzen, 12 ks. manufacturen, 10 ks. kaas, 183 blik. hardsteenen en 5 kabelslagen tross, *Order.*

Lading van Batavia.

6 kn. sabels en slagschoorsteentjes en 1 kt. buskruid, *Gouvernement.*

12 vn. wijn, 2 bn. laken, 9 bn. zeildoek, 25 kn. cognac en 344 bossen hoepel-ijzer, *Order.*

200 keld. genever, *Order. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

1 kistje en 1 paket, *Order. (Uit het Regalen Pakhuis aldaar.)*

Van Riouw en Singapore met de Ned. Ind. bark Tjan Goan, kapt. *Sie Ik Hiem.*

Lading van Riouw.

842 pik. gambeer, 52 pik. witte en zwarte peper, 20 pik. damar, 1 corg. ambalo hout en 750 ps. zilveren guldens, *Order.*

Lading van Singapoer.

10 pik. kat. garen, 340 st. Engels. ijzer, 20 zak. salpeter, 140 pak. offer papier, 63 zak. medicijnen, 33 krdj. blatjang, 170 st. stalen pannen en 110 stel, 169 st. en 1800 pak. aarde en porceleinwerk, *Order.*

UITVOER.

Naar Cheribon met de Ned. bark Hermine Maria Elisabeth, kapt. *U. Bonjer.*

1 kt. regaal, *Ottenhoff.*

Naar Amsterdam met de Ned. bark Maria Catharina, kapt. *H. C. de Bos.*

3042 ℔ indigo, 316 st. koehuiden, 294 pik. bindrotting en 3 pik. koffij, *C. Damnitz & Co.*

Naar Frankrijk met het Fransche schip La Roze, kapt. *B. Habannes.*

5164 pik. koffij en 2000 st. koehuiden, *Mac Neill & Co.*

Naar Singapoer met de Ned. Ind. bark Alrachmanie, kapt. *Hadjie Mohamat Sedik.*

28 pik. tamarinde, 26 kod. Java lijnwaden, 68 kod. Java stroo-matten, 28 kod. Java tabak, 6 pik. Java koperwerk, 88 pik. poeder suiker en 1635 ps. zilveren munt, *Diverse Personen.*

Naar Makassar over Soerabaija met de Ned. Ind. bark Foulke Nassar, kapt. *J. H. van Garling.*

Lading voor Makassar.

11 pik. Java koperwerk en 4 kod. siriedoozen, *Soesman & Co.*

100 kn. wijn, *van den Broek & Veeckens. (Uit het Entrepôt.)*

115 krdj. suiker, *Beh Biauw Tjoan.*

300 krdj. gambeer, *Beh Biauw Tjoan. (Uit het Entrepôt).*

9 pik. Java koperwerk, 5 ps. datjins met gewigten, 1 kt. schoenen, 15 vs. spijkers en 4 kn. provisien, *Goei King San.*

27 pik. gadoong en 80 kn. thee, *Goei King San. (Uit het Entrepôt).*

Lading voor Soerabaija.

1 pak koehuiden, *Despéroux.*

3 kn. siropen, *Rouverowij van Nieuwael.*

18 kn. bier, *Soesman & Co.*

1 pak en 1 kt. lijnwaden, 1 ks. stolpen, 1 kt. zadels, 23 ps. tafels, 2 kn. diversen en 30 ks. gember, *Said Aloei Bin Menawar.*

Naar Tagal met de Ned. Ind. bark Kim Goan, kapt. *Go Kai Soei.*

4 pak. katoenen garen, *Tjan Bin Sik.*

Naar Singapoer over Tagal met de Ned. Ind. schoener Bientang Toedjoe, kapt. *C. F. Beasleij.*

Lading voor Singapoer.

196 pik. rijst, 20 pik. aarden katjang en 43 pik. poeder suiker, *Tan Tjong Toen.*

Lading voor Tagal.

1 kt. voetzoekers, 30 pik. Japs. koper en 7 pik. tin, *Tan Tjong Toen.*

100 pik. bindrotting, 3000 ps. kadjangmatten, 4 kn. Man. sigaren, *Tan Tjong Waij.*

Naar Riouw over Cheribon met de Ned. Ind. bark Hok Sing, kapt. *I. Pik Je.*

Lading voor Riouw.

25 pik. Java poeder suiker en 19 ps. schapen, *Tjang Kim Soei.*

5½ kod. stroo-matten en 160 pik. rijst, *Gezagvoerder.*

Lading voor Cheribon.

11 bn. katoenen garen, *Tjan Kiem Soei.*

1800 ps. zilveren munt, *Gezagvoerder.*

Naar Batavia met de Ned. bark Eduard Marie, kapt. *M. F. Remmers.*

632 pik. suiker en 5 bn. shirtings, *Dorrepaal & Co.*

32 col. diverse goederen en 400 buskruid tonnen, *Gouvernement.*

Naar Frankrijk met het Fransche schip St. Jean, kapt. *C. Gillette.*

2085 pik. koffij, 3856½ ℔ indigo en 2800 st. koehuiden, *Dorrepaal & Co.*

1003 pik. suiker, *Mac Neill & Co.*

Naar Riouw over Tagal met de Ned. Ind. bark Thae Goan, kapt. *Tan Gial San.*

Lading voor Riouw.

56 pik. Java poeder suiker, *Gezagvoerder.*

Lading voor Tagal.

10 pak. kat. garen en 2000 ps. zilveren munt, *Gezagvoerder.*

Naar Nederland en België met het Belgs. schip Philotax, kapt. *L. Weijzer.*

553 pik. suiker, *Dorrepaal & Co.*

1526 pik. suiker, *Mac Neill & Co.*

50 pik. bindrotting, *Gezagvoerder.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, thans geene ter markt.
Suiker, No. 16 *f* 17.—
Indigo, per pond *f* 3,85. afgedaan.
Koe-Huiden, per corge *f* 60.— } schaarsch.
Buffel-Huiden, per corge *f* 50.— }
Staart Peper, *f* 66.—
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 145.— à *f* 150.—
„ tweede „ idem. *f* 120.— à *f* 125.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 25.—
Katjang „ idem *f* 23.—
Rotting, per pikol, *f* 8.— à *f* 8½.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Holland 103⅜.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 25sten September 1859.
des voormiddags te ½9 *ure:*
F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

Zondag den 25sten September 1859.
Eerste H. Dienst *des morgens te 7 ure.*
Hoog Dienst *des voormiddags te half 9 ure.*
LOF *des avonds te 7 ure.*

BIJVOEGSEL

behoorende bij het

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

van Vrijdag 23 September 1859, No. 38.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 Augustus 1859.

POLITIEK OVERZIGT.

— De spoorweg-discussien waarop hier aller aandacht gespannen was, zijn op het onverwachtst uitgesteld. Op voorstel van de heeren *Strens*, *Olivier*, *Meeussen*, *Slicker van Domburg*, *Dommer van Poldersveldt* en *Sander* werd besloten, zoowel over het ontwerp betreffende den Noorder-spoorweg, als over dat omtrent den Zuider niet meer in deze zitting te beraadslagen; maar aan de regering de gelegenheid te laten beide ontwerpen in eene voordragt te vereenigen en deze in den aanvang van de volgende zitting aan de orde te stellen. Dit heeft aan velen groote teleurstelling verschaft en vooral in de Noordelijke provincien, waar men op de voordragt betreffende de Noorderlijn, waarover het voorloopig onderzoek reeds was afgeloopen, vast had gerekend.

Het sectie onderzoek over de Indische comptabiliteitswetten is afgeloopen. Over het algemeen kan men zich in de sectien met de strekking der voordragt wel vereenigen. Daar de werkzaamheden van deze zitting geacht kunnen worden geëindigd te zijn, zal er dus waarschijnlijk geene memorie van beantwoording inkomen, maar in het volgende jaar eene nieuwe voordragt geschieden.

Nadat de kamer het besluit over de spoorwegen heeft genomen, is zij tot nadere bijeenroeping gescheiden, dat waarschijnlijk niet voor de sluiting zal plaats hebben.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De laatste 14 dagen zijn gekenmerkt geweest door een staat van spanning tusschen verschillende regeringen. In de eerste plaats stonden Noord- en Zuid-Duitschland schier vijandig tegenover elkander. Zooals men zich zal herinneren, bevatte het *Mainzer Journal* een ontwerp van bemiddeling, dat Pruissen en Engeland voornemens zoude zijn aan Oostenrijk voor te slaan en des noods op te dringen; volgens dit ontwerp zou Oostenrijk niet alleen Lombardije aan Piemont hebben moeten afstaan, maar ook Venetie hebben verloren, dat met Modena een onafhankelijken staat onder het bestuur van een Oostenrijkschen aartshertog zou vormen, terwijl het bestuur over Toskane aan de hertogin van Parma toegedacht werd. Met het oog op dit plan verklaarde het Oostenrijksche gouvernement, dat het, door regtstreeksche onderhandeling met Frankrijk gunstiger voorwaarden kunnende verkrijgen dan door de bemiddeling der onzijdige mogendheden, zijne natuurlijke bondgenooten, de door keizer Napoleon aangeboden voorwaarden had aangenomen. Ook keizer Napoleon sprak in zijn antwoord aan de hooge staatsligchamen van de belemmerde pogingen der onzijdige mogendheden. Die verklaringen bragten eene algemeene verbazing te weeg. Hevig was daarop de taal der Zuid-Duitsche, bijzonder der Oostenrijksche drukpers ten opzigte van Pruissen dat regtstreeksch van verraad beschuldigd werd; zelfs de Oostenrijksche minister van buitenlandsche zaken, liet zich in scherpe bewoordingen over Pruissen en zijne staatkunde uit. Hierop is van wege het Pruissische gouvernement openlijk verklaard, dat het, toen de vrede gesloten werd, geenerlei plan van zulken aard als het door het *Mainzer Journal* openbaar gemaakte, nog eenig ander plan van vredes-voorwaarden ontworpen of goedgekeurd had; het ontkende alzoo de echtheid van het stuk, dat van Oostenrijksch zijde werd aangevoerd als de hoofdgrond voor het besluit van keizer Joseph, om de te Villafranca voorgestelde voorwaarden aan te nemen. De documenten welke de Pruissische minister van buitenlandsche zaken. De heer von Schleinitz heeft openbaar gemaakt, bewijzen evident, dat het kabinet van Berlijn eerst op het oogenblik dat de bataille bij Solferino geleverd werd, er op bedacht was, de aandacht der kabinetten van Londen en St. Petersburg op de noodzakelijkheid eener bemiddeling te wijzen, op voorwaarden, die alles behalve ongunstig voor Oostenrijk waren.

Aan den andere kant begint zich in midden- en Noord-Duitschland eene zucht tot hervorming van den bond te ontwikkelen, daar de laatste tijd de overtuiging gegeven heeft, dat het gemis van eenheid niet alleen alle nationale ontwikkeling belemmert, maar ook in tijd van oorlog het vaderland aan de grootste gevaren blootstelt. Men heeft te Gotha het plan gevormd om vereenigingen te stichten tot bevordering van Duitsche eenheid. De *Goth. Ztg* behelst een ontwerp voor de statuten van zulk eene vereeniging, die zich o. a. ten doel zal stellen om, in geval van oorlog, het beleid aan de kroon van Pruissen op te dragen. Zelfs het dagblad van Augsburg treedt voor eene hervorming op en noodigt Oostenrijk en Pruissen uit, daartoe het initiatief te nemen. De Pruissische dagbladen geven echter te verstaan, dat men in dit opzigt op Pruissen vooreerst niet rekenen moet. Pruissen, zeggen zij, zal, wat zijn inwendig bestuur aangaat, zich in een liberale rigting voortbewegen. Het is voor de afzonderlijke staten zaak dat voorbeeld te volgen en dan zal men het gewenschte doel het best bereiken." Een begin althans van die liberalere rigting, kan men sedert den laatsten tijd hier en daar in Duitschland opmerken. Men zal zich welligt herinneren, dat de Keurhessische regering, negen jaren geleden eene constitutie octroijeerde, die echter toenmaals door den Duitschen bondsdag niet gewaarborgd werd, omdat de kamer daarover niet gehoord was. Later is deze staatsregeling echter aan de kamer onderworpen, die evenwel wijzigingen voorstelde, waarop deze zaak in handen eener kommissie van den bondsdag gesteld werd. Deze kommissie heeft eindelijk daarover rapport uitgebragt en zich daarin met de volksvertegenwoordiging vereenigd, zoodat er nu hoop is, dat Keurhessen, na een tijdverloop van negen jaren, eindelijk uit een provisioneelen toestand geraken en eene eenigermate vrijzinnige staatsregeling bekomen zal. In Luxemburg heeft de regering onlangs de hand ter verzoening geboden en te Hamburg ziet men hetzelfde gebeuren. Eindelijk zullen Hannover en andere staten en staatjes dien weg toch ook op moeten. Ook in Beijeren zal de kamer, onder het tegenwoordige ministerie, in vraagstukken van inwendig belang waarschijnlijk een anderen weg betreden, dan tijdens het ministerie v. d. Phordten, zoodat men nu de verwachting mag koesteren, dat de bond eene meer vrije ontwikkeling niet meer zoo als vroeger belemmeren zal.

Ook tusschen Engeland en Frankrijk heeft in de laatste dagen eene bedenkelijke spanning geheerscht, die wel eenigzins, maar toch nog niet geheel is geweken. Aanleiding daartoe geven, eensdeels de in het oogloopende uitbreiding der middelen van verdediging door Engeland, die duidelijk wantrouwen in Frankrijks plannen te kennen gaf, anderdeels de hevige, soms onbeschofte taal der Engelsche dagbladen over den vrede van Villafranca, met de aankleve van dien. Als reden van dien uitbreiding der middelen van verdediging werd van de Engelsche zijde op de voortdurende krijgstoerustingen aan de Fransche kusten en de uitbreiding van de Fransche marine gewezen. Men toonde aan dat in de laatste zes jaren de belangrijke werken te Cherbourg ten einde zijn gebragt; dat de omvang van het arsenaal te Toulon is verdubbeld, en te Brest, l' Orient, Rochefort, Indret en op elk ander station van de Fransche zeemagt, hoogst aanzienlijke verbeteringen zijn aangebragt; dat het getal Fransche linieschepen tot op 55 à 60 gebragt zal worden, en dat der eerste klasse van schroefstoombooten op 80 of 90; dat er daarenboven met ijzer beslagen schepen gebouwd worden, die in grootte de linieschepen van den eersten rang nabij komen, doch veel kostbaarder zijn, en welke volgens het getuigenis van Engelsche en Fransche zee-officieren, sterker zullen zijn dan de sterkste linieschepen; dat er al verder twee en zeventig stoom-transportschepen worden gebouwd, die door elkander genomen, ieder ten minste duizend man zullen vervoeren, benevens de noodige paarden en oorlogsbehoeften; om van geen andere bewijzen te spreken. De *Moniteur* trok toen tegen deze beschuldigingen te velde en betoogde, dat het budget van oorlog en marine in Engeland meer geld verslindt dan in Frankrijk. Dit betoog werd door de Engelsche drukpers echter op verschillende en goede gronden ontzenuwd, met de bijvoeging, dat Engeland met zijn leger en marine 25 jaar ten achter is en dit verzuim moet inhalen. Dezelfde *Moniteur* verscheen daarop met een keizerlijk besluit, inhoudende, dat de keizer had gelast de land- en zeemagt binnen den kortst mogelijke tijd op den voet van vrede te brengen. De Engelsche bladen waren aanvankelijk ingenomen met dit besluit, doch kwamen weldra in zoo verre daarvan terug, dat zij beweerden, dat daarin voor Engeland geen reden kon liggen, om zijne wapeningen te staken, zoolang zijne magt niet opweegt tegen die, welke Frankrijk ook in tijd van vrede elk oogenblik ter zijner beschikking heeft. En het schijnt dat het Engelsche ministerie die zienswijze deelt. Inmiddels is ook door de Fransche regering bevolen met de ontwapening van de vloot een begin te maken, terwijl mede het observatiekorps van de Duitsche grenzen teruggetrokken, doch niet ontbonden en te Chalons en Helfaut gekampeerd is.

En nu de Italiaansche zaak — zal die al of niet door de groote mogendheden op een congres geregeld worden? Eene mededeeling van lord John Russell in de zitting van het Engelsche Lagerhuis van 28 Julij, verspreidt over die vraag eenig licht.

De Engelsche minister verklaarde, dat Engeland onbevoegd is om zich in de beraadslagingen omtrent de regering der zaken van Lombardije te mengen; dit betaamde alleen aan de oorlogvoerende mogendheden en veranderde de aangelegenheden van Europa weinig, maar hij voegde er bij, dat de toekomstige organisatie van Italie een onderwerp van veel grooter belang was. Na gezegd te hebben, dat de dagbladen de vredespreliminairen juist hadden medegedeeld, las hij een uitstreksel voor van eene depêche van graaf W a l e w s k i, waarin Engeland wordt uitgenoodigd, om deel te nemen aan een congres, waarin de algemeene belangen van Italie zullen worden behandeld. Hij zeide, dat de regering nog geene toezegging had gedaan, omdat zij eerst wilde zien, of het verdrag, dat te Zurich zal worden gesloten, — want daar zullen den 9den dezer gevolmagtigden van Frankrijk, Oostenrijk en Sardinie bijeenkomen, om de voorloopige voorwaarden verder te regelen — de preliminairen bekrachtigt, want in dit geval zou een congres overbodig zijn. De regering wilde weten, of Oostenrijk toestemde in het bijeenkomen van een congres, wat nog niet beslist was, en of men het tot stand komen van een statenverbond slechts zou *begunstigen*, dan wel of men zoodanig verbond onmiddelijk wilde vormen. Indien dit laatste het geval was, of dan de paus met het voorzitterschap zou worden bekleed en Oostenrijk als bondstaat daarbij zal worden aangenomen, wat geenzins tot welzijn van Italie zou strekken. Wijders wilde de regering, alvorens op graaf Walewski's dépêche te antwoorden ook weten, op welke wijze de verdrevene Italiaansche vorsten in hun gezag zouden worden hersteld, vermits Frankrijk bepaaldelijk had verklaard niet door militaire magt daartoe te zullen medewerken en het niet te verwachten was, dat het zou veroorloven dat Oostenrijk dit herstel door geweld hielp bevorderen. Eindelijk ook wilde de regering weten, of de paus en Oostenrijk aan het statenverbond godsdienstvrijheid zouden verleenen. Lord John Russell gaf aan het huis de verzekering, dat Engeland alleen aan het congres zou deelnemen, om de vrijheid en de onafhankelijkheid van Italie te bevorderen. Op eene vraag van den heer Disraeli, of Engeland aan Oostenrijk had aangeraden, om het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk af te staan, waardoor Oostenrijk werd genoopt, om de gunstiger voorwaarden van Frankrijk aan te nemen, antwoordde lord Palmerston, dat de regering aan Oostenrijk geene eigen voorstellen had aangeboden, maar slechts die van Frankrijk had toegezonden; zij had daarbij aan Oostenrijk uitdrukkelijk te kennen gegeven, dat Engeland hoegenaamd geen raad ten deze gaf.

Door deze mededeelingen zijn drie dingen uitgemaakt geworden; dat nam. de toekomst van Italie nog zeer onzeker is; dat Frankrijk bepaald genegen is, die toekomst te regelen op een Europeesch congres, en dat thans het bij herhaling besproken en door het *Mainzer Journ.* in de wereld gezonden diplomatiek raadsel is opgelost, en wel ten nadeele van Oostenrijk. Niet Pruissen, zooals niet alleen door de Oostenrijksche bladen, maar zelfs door den Oostenrijkschen minister van buitenl. zaken openlijk was beweerd, is de uitvinder van de door 't evengenoemde *Journal* openbaar gemaakte vredesvoorstellen, maar Frankrijk zelf. Frankrijk zond die voorstellen aan Engeland, Engeland zond ze stilzwijgend naar Weenen, en daar geloofde men, dat die voorwaarden het werk der bemiddelde mogendheden waren, en haastte zich met Frankrijk op de te Villafranca aangeboden voordeeliger voorwaarden vrede te maken. Dat Pruissen ten deze ten eenenmale onschuldig is geweest, wordt dan ook reeds openlijk door de Oostenrijksche bladen zelve erkend, en mogt er ten dien opzigte nog eenige twijfel hebben bestaan, dan wordt die thans, behalve door de verklaring van lord Palmerston, mede weggenomen door een officieel artikel in 't *Journ. de Saint Petersbourg*, waarin de verzekering, die door Pruissen was gegeven, dat er o. a. door de bemiddelende mogendheden nog geenerlei voorstellen waren geformuleerd, volkomen wordt bevestigd.

Natuurlijk blijft de vraag bestaan, wat keizer Napoleon zoo eensklaps heeft bewogen, om aan Oostenrijk te Villafranca gunstiger voorwaarden toe te staan dan aanvankelijk door hem zelf aan Engeland waren voorgesteld; doch, hoe dit ook zij, zeker is het, dat Oostenrijk op een geheel vreemde wijze in den val is geloopen; tenzij het, gelijk sommigen vermoeden, zich heeft willen laten bedriegen.

Uit het gesprokene door lord John Russell blijkt ook nog verder, dat het congres nog eene onzekere zaak is en dat Engeland niet aan elke regeling der Italiaansche zaak zijne goedkeuring zal geven.

Het nieuwe ministerie van Sardinie, hoewel geheel bestaande uit mannen van dezelfde denkwijze als de heer Cavour, heeft bij zijne optreding in eene circulaire van den minister van binnenl. zaken verklaard, dat het de vredesvoorwaarden eerlijk en ter goedertrouw wilde naleven. Men leest dan ook in de officiele *Gazette Piemontese*, dat de Sardinische commissarissen uit Toskane, Modena en de Romagna, doch niet uit Parma, teruggeroepen zijn. Volgens berigt uit Turin van den 25 Julij, zou de heer Desambrois dien of den volgenden dag naar Parijs vertrekken, en Sardinie op de te Zurich te houden conferentie vertegenwoordigen. Hij is sedert te Parijs aangekomen. Dat hij Zurich zou toegelaten worden op gelijken voet als de vertegenwoordigers van Frankrijk en Oostenrijk, werd te Turin voor zeker gehouden; het gouvernement had daarvan door Frankrijks tusschenkomst de zekerheid verkregen, terwijl het aanvankelijk besloten had anders geenen vertegenwoordiger naar Zurich te zenden. Sardinie zal dus tegenover den heer de Bourqueney, die Frankrijk, en Colleredo die Oostenrijk zal vertegenwoordigen te Zurich optreden voor de Italiaansche belangen.

Daarbij zullen nog groote moeijelijkheden kunnen ontstaan, omdat volgens de vredespreliminairen de vorsten van Toskane en Modena moeten hersteld worden en de bevolking zich tot een geducht verzet tegen hun terugkeer gereed maakt. Reeds heeft de groothertog van Toskane, zoo men zegt op raad van Frankrijk, verklaard te willen abdikeren ten gunste van zijn zoon, die dan een soort van liberale constitutie zou invoeren; maar de inwoners van Toskane willen den zoon zoo min als den vader. Den hertog van Modena schrijft men het voornemen toe, met een legertje tegen zijn land op te rukken! Hetzelfde verzet duurt ook te Bologna in den Kerkelijken Staat voort. Zoo heeft de voorloopige regering aldaar besloten, het wetboek Napoleon in te voeren, welk besluit door bevolking met toejuiching is ontvangen. En niet alleen in die landen, maar ook in Venetie, dat zou blijven overgeleverd aan Oostenrijk, blijft de geest van tegenstand tegen laatstgenoemden staat voortduren, gelijk o. a. blijkt uit een uitvoerig adres, dat van daar onmiddelijk na het bekend worden der vredespreliminairen aan graaf Cavour, op dat oogenblik nog minister, is gerigt. In dat adres door de aanzienlijkste ingezetenen geteekend, leest men o. a.: »Een band, van welken aard ook, tusschen Italie en het Huis van Habsburg, kan slechts een slavenketen voor Italie zijn" En mogt het nu waar wezen, dat keizer Napoleon niet voornemens is, gelijk lord John Russell openlijk heeft gezegd, Italie dwang aan te doen, dan valt het inderdaad moeijelijk te begrijpen, hoe men te Zurich zal kunnen vasthouden aan de te Villafranca geteekende preliminairen.

De aartsbisschop van Bergamo heeft middelerwijl geweigerd den nieuwen koning van Lombardije te erkennen, en eene aanschrijving in dien geest aan zijne onderhoorige geestelijken gerigt. Hij heeft daarop van de Sardinische overheid aanzegging ontvangen dat de eerste priester, die aan die aanschrijving gevolg gaf, op staanden voet gevat en gevangen gezet zou worden.

Inmiddels zijn door keizer Napoleon buitengewone gezanten afgevaardigd naar Rome en de hertogdommen, om er met de voorloopige regeringen in overleg te treden.

Uit Milaan wordt gemeld, dat het jaarlijksche gedachtenisfeest ter eere van koning Karel Albert er onder groote toeloop van het volk en met deelneming van al de in Milaan aanwezige troepen gevierd is.

Middelerwijl doet zich in Savoije eensklaps het verschijnsel op van eene beweging, die ten doel heeft, om de vereeniging van dat land met Frankrijk te bewerken.

De koning aan Denemarken is onverwachts te Stockholm gekomen en heeft een bezoek van rouwbeklag afgelegd bij den jeugdigen koning van Zweden, Karel XV. Deze vorst is zeer gevoelig voor dien stap van zijn nabuur, en te Stockholm heeft dat bezoek eene groote sensatie verwekt.

NEDERLAND.

— Z. M. heeft *benoemd* tot ambtenaren van de 1ste kl. in O.-I. Mr. *H. F. C. Engelbrecht*, Mr. *H. B. E. C. N. Baermager von Barienkhofen* en Mr. *C. Canter Visscher*; tot ambtenaren van de 2de kl. *H. L. Kohler*, *E. S. van Noorden* en *F. A. A. Ruitenbach*; — *overgeplaatst* bij het leger in O.-I. den 2den luit. *G. C. R. R. de Graeff*, van het 8ste reg. inf., en op nieuw daarbij *gedetacheerd* voor 5 jaren den kapt. der inf. *A. P. W. Weitzel*.

— De weêrsgesteldheid blijft hier te lande zeer warm, ook in de eerste dagen van deze maand klom het kwik herhaaldelijk tot 82° en 83° F.

Overal is men op het land onledig met het binnenhalen van den oogst. Het naar huis zenden der buitengewoon opgeroepen miliciens, ook die van het Limburgsch bondscontingent, was voor de landlieden eene gewenschte zaak. De berigten omtrent de opbrengst van den oogst, luiden algemeen zeer gunstig.

— Z. M. den koning is den 31sten Julij met gevolg naar Weimar en Wiesbaden vertrokken. Naar eerstgemelde plaats vertrok ook H. M. de koningin-moeder.

— HH. KK. HH. prins Frederik en de prins van Oranje, zijn den 5den dezer, naar het kamp bij Zeist vertrokken.

— Z. M. de koning heeft benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon, den heer P. van Rees, die tevens eervol is ontheven van de betrekking van 's konings specialen commissaris voor de zaken in Venezuela en tot ridder dier orde, den heer A. D. Huysman, doctor in de genees-, heel- en vroedkunde, te Garderen.

— Z. M. heeft op verzoek aan den generaal-Majoor van Meurs, eervol ontslag verleend als minister van oorlog en hem tevens benoemd tot kommandeur der orde van den Nederl. Leeuw.

Wij vernemen, dat voor een minister van oorlog de keuze des konings gevallen is op den kolonel jhr. de Casembroodt (den voormaligen gouverneur van Z. K. H. den prins van Oranje.) Voorts wil het gerucht, dat de heer de Casembroodt deze betrekking heeft aangenomen.

— De graaf van Chambord is, naar uit Arnhem gemeld wordt, op Bronbeek teruggekeerd. Men verneemt, dat zijn verblijf aldaar met het laatst van den zomer zal eindigen.

— Naar men verneemt is door den minister van oorlog eene aanschrijving gerigt aan de chefs der corpsen, ten einde, voor dat de miliciens der ligtingen van 1856 en 1857 met groot verlof huiswaarts keeren, hen te vragen of zij ook geneigd zijn eene vrijwillige verbindtenis bij het Oost-Indisch leger aan te gaan. Tot dat einde zullen die miliciens bekend worden gemaakt met de voorwaarden, welke aan de dienst in Indie zijn verbonden.

— Den 25sten dezer is te Nieuwe Diep een verschrikkelijk ongeluk aan boord van de exercitie-kanonneerboot *Propatria*, bij de schietoefeningen voorgevallen en heeft de geheele gemeente met schrik en rouw vervuld. Een stuk geschut, een tachtigponder, sprong bij het afvuren en doodde zeven personen, waaronder de commandant Gobius, terwijl vijf zwaar gekwetst werden. Een man word over boord geslingerd. IJzingwekkend zijn de omstandigheden die men omtrent deze ramp verneemt. De kanonneerboot is des avonds van de reede in de haven gesleept, ten einde de lijken en gekwetsten in het hospitaal op te nemen.

Naar men verzekert is de ramp niet te wijten aan onvoorzigtigheid van de zijde der manschappen die het stuk bedienden, maar moet de oorzaak gezocht worden in de mindere deugdzaamheid van het stuk. Immers zouden de stukken onlangs in O.-Ind. op de *Medusa* en aan boord van de *Amsterdam* gesprongen even als dat van de *Propatria* van hetzelfde jaartal en van dezelfde fabriek te Luik zijn; ook moeten de brokstukken van het gisteren gesprongen kanon aan kenners de mindere deugdzaamheid van het ijzer in het oogvallend hebben bewezen.

Den 28sten had de plegtige begrafenis der slagtoffers plaats.

In vier lijkkoesten werden de lijken vervoerd, voorafgegaan door de muziek van het instituut, twee pelotons mariniers en gevolgd door de betrekkingen der overledenen, al de officiers der land- en zeemagt, de adelborsten en de matrozen en mariniers der aldaar liggende oorlogschepen. Het was eene indrukwekkende plegtigheid. Op het kerkhof gekomen, hield een der vrienden van wijlen den kommandant Gobius, de luit. t/z. van Gogh, en twee predikanten der Hervormde gemeente treffende aanspraken, die op alle aanwezenden een zigtbaren indruk maakten.

— De Overland-post, loopende tot 7 Junij, is den 31sten Julij hier te lande aangekomen.

— Volgens berigt van het ministerie van finantien wordt te beginnen met de eerstvertrekkende landmail, de gelegenheid tot verzending van brieven naar Nederlandsch-Indie langs den weg van Triëst wederom opengesteld, doch berekend op de verzending uit Amsterdam en Rotterdam, zijn de expeditiën vooreerst bepaald op den 6den en 21sten van elke maand met den laatsten spoortrein op Emmerik.

ENGELAND.

— De bladen wederleggen de nota van den Franschen *Moniteur* waarin de budgetten van de krijgsmagt van Frankrijk en Engeland met elkander vergeleken worden. Volgens de *Times* bewijst de *Moniteur* niets door deze opgaven, omdat hier alleen op het finantieele cijfer in plaats van op het effectief der strijdkrachten gewezen wordt. Frankrijk heeft eene geduchte strijdmagt tegenover Engeland en dit is voor laatstgemelde eene reden van bezorgdheid.

Wanneer, aldus vervolgt de *Times*, het leger uit Italie in Frankrijk teruggekeerd zal zijn, dan heeft de keizer 400,000 man voor elk plan ter zijner beschikking; terwijl Engeland, met inbegrip zijner militie, slechts over 110,000 man kan beschikken. Frankrijk heeft bovendien in den laatsten tijd bewezen, dat het slechts twee of drie weken noodig heeft, om 150,000 man naar het een of ander oord te zenden, terwijl het eene maand daarna die door 100,000 man kan doen volgen; terwijl thans uit de discussien in het parlement gebleken is, dat Groot-Brittannie, indien het een inval had af te slaan, naauwelijks een leger van 30,000 man dadelijk ter zijner verdediging zou vinden.

Het Engelsche budget van marine bedraagt wel is waar 13,000,000 pd. St.; maar in dit cijfer zijn de uitgaven voor het leger slechts voor 4,000,000 pd. St begrepen. Engeland is genoopt buitengewoon groote onkosten aan te wenden tot onderhoud zijner fortificatiën in het moederland en zijne bezittingen daarbuiten; zijne forten en

zijne militaire dépôts in alle werelddeelen kosten den lande veel geld. Het is waar, de budgetten voor de krijgsmagt zijn in de laatste jaren zeer verhoogd; maar dit heeft men gedeeltelijk te danken aan de algemeene toepassing van den stoom bij de marine; aan de aanwending van nieuwe wapenen en aan het verstandig en zeer staatkundig verlangen, om het lot van den soldaat en den matroos te verbeteren. Maar het zijn die uitgaven niet, waarover Engeland zich beklaagt. Frankrijk vermeerdert zijne krijgstoerustingen in eene verhouding, die buiten alle noodzakelijkheid is, dit is overbekend. Engeland wapent zich alleen ter zijner verdediging en dit doet Frankrijk niet. Wien zou Engeland willen aanvallen en tegen wien zou Frankrijk zich behoeven te verdedigen?

Overigens bewijst de opgave van den *Moniteur* diets, dat het budget van 1860 weinig meer is dan 463 millioen francs. De Fransche regering, toch, welke verpligt was eene leening van 500 millioen te sluiten, zal, indien het noodig is, het volgende jaar weer daartoe zijne toevlugt nemen. De parlementaire regeringsvorm wil daarentegen, dat de minister van financien jaarlijks een budget indient, waarop alle uitgaven die voorzien worden voor het volgende jaar voorkomen.

Waarom wenscht Frankrijk dat Engeland zijne verdedigingsmiddelen staakt? Engeland zou, indien het dit zelfs wilde, met zijne geheele marine en al zijne hulpmiddelen geen 30,000 man in een vreemd land kunnen werpen, om de eenvoudige reden, dat het voor zulk eene expeditie niet zooveel manschappen ter zijner beschikking heeft. Engeland denkt er niet aan, Cherbourg, Brest of Toulon aan te vallen. Wie zou kunnen gelooven, dat zoo iets iemand in den zin komt? De souverein, die het zou willen, zou weldra door een regent vervangen worden. De minister, die tot zulk eene expeditie bevel zou geven, zou in staat van beschuldiging worden gesteld. Het parlementslid, dat daaraan zijne stem zou geven, zou zijn mandaat verliezen. Frankrijk echter, men weet het zeer goed, koestert dergelijke plannen. Het heeft mannen, in wier brein zulke plannen opkomen en armen om ze ten uitvoer te brengen. Engeland mag dit wel ernstig in overweging nemen. Het is onze pligt aan onze verdediging te denken, want wij hebben alleen belang bij die zaak.

De *Herald* antwoordt aan den *Moniteur*, dat Engeland met betrekking tot de vloot en het leger, de gebreken van 25 jaren heeft goed te maken; daarom schijnt het tegenwoordige budget grooter dan het is.

De *Daily News* uit zich ongeveer in denzelfden geest als de *Times* en sluit zijn artikel met de volgende woorden: Het kan in geenen deele in de bedoeling van de natie liggen een oorlog met Frankrijk uit te lokken, en toch ziet zij hare regering in eene rigting gedreven welke, wanneer daaraan geen einde gemaakt wordt, een oorlog ten gevolge moet hebben.

Zelfs de *Morning Post* bestrijdt de redenering van den *Moniteur* en wel in eenigzins scherpe bewoordingen, hoewel het blad aan de loyale voornemens van keizer Napoleon blijft gelooven.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* meldt, dat het Fransche leger binnen den kortst mogelijken tijd op den voet van vrede zal worden gebragt.

— De *Moniteur* deelt mede, dat bij keizerlijk besluit van 27 Julij het observatie leger ontbonden is. Evenwel zullen de divisien infanterie en kavallerie, welke in het kamp van Châlons bijeen zijn en die, welke het kamp van Helfaut vormen, geconstitueerd blijven, de eerste onder bevel van generaal Schramm en de andere onder bevel van generaal Maissiat. Voor het tegenwoordige zal niets veranderd worden aan de overige divisien in active dienst, welke deel uitmaakten van het observatie-leger.

— De *Patrie* zegt dat de schepen van de divisie Fourrichon, waarvan de uitrusting te Brest voltooid is, buiten werkelijke dienst zullen worden gesteld. Hetzelfde zoude het geval zijn met vier fregatten en eenige andere vaartuigen van de door den schout-bij-nacht Bouet Willaumez gecommandeerde flotille.

De *Moniteur de la Flotte* meldt wijders, dat naar de havens aan den Oceaan bevelen zijn gezonden, om onmiddelijk over te gaan tot de ontwapening van alle schepen, die gewapend zijn of aan welker wapening men bezig is. Reeds is een begin gemaakt met de uitvoering dier bevelen met betrekking tot de schepen, die zich ter reede bevonden. Met de ontwapening is te Toulon mede reeds een aanvang gemaakt.

Er is ook bevel gegeven, om de mariniers, die vijf jaren dienst hebben, onmiddelijk naar huis te zenden.

— Het *Journal des Débats* bevestigt thans het berigt, dat in den loop dezer maand 150,000 man van de Fransche armée buiten active dienst gesteld zullen worden.

— De *Moniteur* bevatte het navolgende:

»In Engeland tracht men de oorzaak der lasten, die, ten behoeve der middelen ter verdediging, aan het Engelsche volk worden opgelegd, aan Frankrijk toe te schrijven. De in Brittannie voorgewende buitengewone uitbreiding onzer krijgstoerustingen wordt aldaar aangevoerd ter regtvaardiging der aanmerkelijke verhooging in de budgetten van oorlog en marine.

»Uit eene vergelijking van de Engelsche budgetten met de onze blijkt, hoezeer men daaromtrent in een dwaalbegrip verkeert.

»Sedert 1853 is het Engelsche budget vermeerderd met 13,438,000 P. St., zijnde 336 millioen francs, waarvan 200 millioen alleen voor de departementen van oorlog en marine. Voor het thans loopende dienstjaar bedraagt de begrooting voor deze beide afdeelingen in Engeland ruim 650 millioen, namelijk 332,500,000 francs voor die van oorlog en 320 millioen voor die van marine.

»In Frankrijk bedraagt het budget van oorlog, zoo als het voor 1860 is aangenomen, 339,458,744 francs (daaronder begrepen de jaarlijksche buitengewone uitgaven voor de werken der genie en der maritieme havens), en dat van marine 123,503,143 francs. Dit bedraagt te zamen ongeveer 463 millioen, derhalve een veel lager cijfer dan de uitgaven voor diezelfde departementen in Engeland.

»Voor het budget van oorlog bestaat eene veranderlijke som die van den prijs der levensmiddelen afhangt. Voornamelijk tengevolge van den verhoogden prijs der eetwaren, beloopt het budget van oorlog voor 1859, het oorspronkelijk aangenomen cijfer en de supplementaire credieten te zamen gerekend, 361,917,500 francs. De uitgaven voor het departement van marine bedragen 122,963,883 francs. In 1858 beliepen de uitgaven voor het ministerie v. oorlog 376,822,535 en voor dat van marine 137,980,260 fr. Wanneer men nu hierbij nagaat den staat van 1853, eer de krijgstoerustingen tot den oorlog in de Krim werden gemaakt, dan zal men zien, dat het definitief bedrag voor het departement van oorlog de som van 322,740,809 en voor dat van marine die van 99,195,965 francs niet te boven ging. Wil men eene nog meer retrospectieve beschouwing en de laatste jaren van het vorig gouvernement in aanmerking nemen, dan zal het blijken, dat het cijfer der tegenwoordige budgetten van oorlog en marine beneden dat van 1847 is gebleven, doordien in dat jaar het eerste 373,365,981 (waaronder 16,500,000 francs voor Algerie) en het andere 128,637,509 francs bedroeg. Wel is waar, onder de cijfers van 1859 en 1860 zijn niet begrepen de kosten voor de expeditie naar Cochin-China, waarvan het bedrag nog niet volledig kan worden opgemaakt, maar daarentegen is het klaarblijkelijk, dat er door de leening van 500 millioen, na aftrek dier kosten, nog eene aanzienlijke som disponibel zal blijven, en dat de begrooting weder een normaal cijfer zal aantoonen, zoodra de gebeurtenissen, door welke de verhooging ontstaan is, ophouden te bestaan.

»Men mag dus vragen, of de buitengewoon hooge lasten, die aan het Engelsche volk worden opgelegd, aan Frankrijk en zijne krijgstoerustingen zijn te wijten, dan wel of die buitengewoon hooge uitgaven en de belastingen die er het gevolg van zijn, niet aan andere oorzaken moeten toegeschreven worden.

DUITSCHLAND.

Uit Weenen schrijft men dd. 28 Julij het volgende:

Men is hier nu tot de overtuiging gekomen, dat Oostenrijk te Villafranca door een ondergeschoven document bewogen geworden is om vrede met Frankrijk te sluiten. Thans ziet men in hoe dwaas men gehandeld heeft daaraan, zonder nader onderzoek, een onbepaald geloof te hechten. Deze gebeurtenis, die alles behalve een bewijs is voor de zuivere bedoelingen van keizer Napoleon, is juist niet geschikt, om de tegenwoordige vriendschappelijke verhouding tusschen onze regering en de Fransche zeer te bevorderen. Naar men verneemt zou dan ook reeds een eigenhandige brief van den keizer aan den prins-regent van Pruissen gezonden zijn, waarin, naar men zegt, op de herstelling der oude bondgenootschappelijke vriendschaps-betrekkingen aangedrongen wordt.

Men zegt dat koning Leopold der Belgen de taak op zich heeft genomen om beide mogendheden (Oostenrijk en Pruissen) weder met elkander te verzoenen en zich tot dat einde in de aanstaande week naar de badplaats Töplitz in Boheme zal begeven, waar hij alsdan keizer Frans Jozeph en den prins-regent van Pruissen ontmoeten zal. Het spreekt van zelf, dat zulk eene toenadering van weerszijden, zoo zij tot stand komt, van een groot staatkundig belang zijn moet en in allen gevalle als demonstratie tegenover Frankrijk beschouwd, een waarborg voor het behoud van den vrede worden kan. Ook de aartshertog Ferdinand Max en zijne gemalin, de aartshertogin Charlotte, worden tegen dien tijd te Töplitz verwacht.

De kommandant van Venetie, de luit. veldmaarschalk Alemann moet mede, naar men verneemt, van zijn post ontzet zijn, hoewel hij zich niet, zoo als de kommandant van Verona, generaal Urban, voor een krijgsraad zal hebben te verdedigen. Verder verneemt men dat onder de hoogere officieren dertig oude generaals op pensioen gesteld zullen worden. Dit lot treft ook den luit.-veldmaarschalk Martini, Oostr. gezant te Napels; wie hem in die hoedanigheid vervangen zal is nog onbekend.

De maarschalk v. Hess is uit Italie terug ontboden en zal weder als vroeger aan het hoofd van den generalen staf geplaatst worden; de graaf Degenfeld zal het kommando van hem overnemen. Over het gedrag van verscheidene generaals gedurende den Italiaanschen veldtogt, zal een krijgsraad uitspraak doen. Ten opzigte van een dezer generaals is het vonnis reeds bekend. Hij is wegens insubordinatie en gebrek aan moed tot den kogel veroordeeld, welke straf echter door den keizer in opsluiting in eene vesting gedurende tien jaren is veranderd. Deze gestrengheid maakt een goeden indruk op de armée, die haren pligt in den strengsten zin des woords gedaan heeft.

Men zegt, dat zoodra de vrede gesloten zal zijn, het leger aanzienlijk verminderd zal worden.

Laatste Berigten.

BINNENLAND.

— Men verneemt, dat de regering met ijver werkzaam is, om militairen voor O. Ind. aan te werven.

— De *Staats-Courant* heeft thans aangekondigd, dat Z. M. de koning den generaal majoor Meurs, op zijn verzoek, op de meest eervolle wijze zijn ontslag als minister van oorlog heeft verleend. Indien men wel is onderrigt, is de aanleidende oorzaak tot dit verzoek een gevolg van al hetgeen is voorgevallen wegens het zamenblijven der miliciens onder de wapenen, hetgeen de minister nu vooral, nadat zij opgekomen en de kosten gemaakt waren, voor de oefening van het leger, onder alle omstandigheden, noodzakelijk beschouwde.

— De *Staats-Courant* deelt heden het besluit mede, waarbij Z. M. Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst, den kolonel jhr. *E. A. O. de Casembroot*, heeft benoemd tot minister van oorlog, met ingang van primo September eerstkomende.

— Uit Wiesbaden wordt onder dagteekening van 5 dezer gemeld, dat Z. M. onze koning aldaar van Eisenach per sneltrein is aangekomen des voormiddags ten $11^1/_2$ ure, vergezeld van jhr. de Kock, directeur van Zr. Ms kabinet, en baron Snouckaert van Schauburg, Z. M. adjudant. Ten 1 ure bragt de hertog van Nassau met HD. zoon Z. M. een bezoek op 's konings villa. Den 6den zou Z. M. met HD. gevolg bij den hertog van Nassau dineren.

— Z. M. heeft de HH. *Dirks* en *Blaupot ten Cate*, beide leden van de tweede kamer, benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Z. M. de koning-groothertog heeft jhr. mr. W. L. F. C. ridder van Rappard, president van het prov. geregtshof van Gelderland, benoemd tot ridder-grootkruis der orde van de Eikenkroon.

— Volgens opgave van het ministerie van financien is aan de verschillende kantoren van 's rijks accijnsen over de maand Julij jl. ontvangen aan suikeraccijns in hoofdsom, opcenten en zegel een bedrag van f 78,229.73$^1/_2$.

— Naar men ons mededeelt stelt de Nederlandsche Handel-maatschappij thans een onderzoek in naar beschikbare scheepsruimte, te Rotterdam te huis behoorende, voor hare bevrachting van Java of Sumatra terug naar Nederland tot de gewone vracht en bekende voorwaarden. Dit onderzoek strekt zich uit over de schepen, laatstelijk vóór of op ult. December 1856 in gewone beurtbevrachting aan de maatschappij beladen, hier te lande teruggekomen, en over de nieuw gebouwde schepen, voor de eerste maal voor zoodanige bevrachting in aanmerking komende, die vóór of op ult. September 1858 zijn te water gebragt. De schepen, die *regtstreeks* uit eene der *Nederlandsche* havens naar *Java* zullen vertrekken, moeten vóór of omstreeks den 10den September aanstaande, in de zeehaven tot vertrek kunnen zeilklaar liggen. Voor de schepen, reeds op *voorwitreis* vertrokken, of die in eene *buitenlandsche* haven liggen om van däär de reis *regtstreeks* naar *Java* te ondernemen, verlangt de maatschappij de verbindtenis der reederijen, dat die schepen vóór of op den 10 Januarij 1860 ter beschikking van de *Factorij der Nederl. Handel-Maatschappij* te *Batavia* zullen worden gesteld. De schriftelijke aanbieding van scheepsruimte in antwoord op deze aanvraag, die van de zijde der maatschappij geene verbindtenis tot bevrachting in zich sluit, wordt vóór of op den 10den Augustus e. k., ten kantore van de *Nederl. Handel-Maatschappij* ingewacht.

— Men meldt uit Harderwijk van den 5 Augustus: In den afgeloopen nacht hadden in de kazerne Oranje Gelderland ernstige ongeregeldheden plaats. Twee Zwitsers namen een Belg op en stieten hem met den hals tegen eene kribbe, met dat gevolg, dat hij eene zware wonde in den hals heeft gekregen. Heden morgen weigerde de Zwitsers, die op dit oogenblik zeer talrijk zijn, militaire dienst te doen en wilden om 10 ure uitgaan, terwijl zij anders tot een ure in de kazerne moeten blijven. Evenwel is het nog niet tot dadelijkheden gekomen en men is op zijne hoede, zoodat eene poging om te ontsnappen toch zal mislukken.

— Dezer dagen werd in de residentie in eene der zalen van het academie-gebouw aldaar, eene buitengewone prachtige gala equipage tentoongesteld, bestemd voor een Oostersch vorst, vervaardigd in de fabriek van de HH. Hermans & Co. Het schitterende stuk getuigd bijzonder gunstig voor de bekwaamheid en goede smaak der fabriekanten. Het trok ook zeer de aandacht en werd alleen op Zondag den 7den, door ongeveer 1600 belangstellenden bezigtigd. De entréegelden (50 cents per persoon) zijn tot weldadige doeleinden bestemd.

BUITENLAND.

Het congres te Zurich heeft een aanvang genomen; er is echter nog niets van uitgelekt. — Koning Victor Emanuel heeft den 7e. dezer zijnen plegtigen intogt te Milaan gedaan. De stad was dien avond prachtig geïllumineerd. — Hoe het met de Italiaansche hertogdommen gaan zal, weet nog niemand. Het laatste berigt daaromtrent komt op het volgende neder: De Fransche regering zou door haren buitengewonen gezant, den heer Reiset, aan koning Victor Emanuel hebben laten verklaren, dat de Fransche regering niet voornemens is de uitvoering der bepalingen van den vrede van Villafranca, wat betreft de herstelling van het oude bestuur in de hertogdommen en de Romagna, door kracht van wapenen te ondersteunen hoewel zij wenscht dat dit binnen den kortst mogelijken tijd plaats hebbe. Te dien einde zou de heer de Reiset dan ook de terugroeping der Sardinische kommissarissen. ook uit Parma gewenscht hebben, alsmede, dat Sardienie tot de herstelling des groothertogs van Toskane en des hertogs van Modena zou medewerken. Het eerste is reeds geschied; het laatste moet koning Victor Emanuel van de hand gewezen hebben.

Uit Rome wordt gemeld, dat ten gevolge der onderhandelingen betreffende het honoraire presidentschap van het nieuwe Italiaansche verbond, de pausselijke regering besloten heeft tot de invoering van het Code Napoleon in den Romeinschen staat, met uitzondering van dat gedeelte, hetwelk betrekking heeft op het burgelijk huwelijk. Zoo als men weet, had het voorloopig bestuur in de Romagna reeds vroeger tot de invoering van het Code Napoleon besloten.

Uit Parijs is geen nieuws van overwegend belang. Alles is in afwachting der feesten van 14 dezer en de beide volgende dagen. Den 14den namelijk zullen de regimenten van het leger van Italie sterk 70 à 80,000 man, hun plegtigen intogt in de hoofdstad houden, gekommandeerd door den keizer, vergezeld van een schitterenden staf. De ambulances, tenten, lastdieren, enz. zullen even als op marsch de troepen volgen, die in oorlogstenue zullen zijn. De gewonden, die de hospitalen kunnen verlaten, volgen mede de kolonne. Dit geheele leger zal op het veld van Mars bivouakkeren, daar zullen aan de militairen belooningen worden uitgereikt. Het geheele leger zal eene maand soldij als gratificatie ontvangen; aan de militairen zal een groot gastmaal worden aangeboden.

Den 15den des avonds zal de geheele stad verlicht worden, met eene pracht, waarvan de vroegere illuminatein geen denkbeeld kunnen geven. Op onderscheidene punten zullen vuurwerken worden afgestoken, waartoe groote toebereidselen worden gemaakt.

Het vuurwerk, hetwelk bij die gelegenheid op de hoogte van Trocadero zal worden afgestoken, zal ditmaal, op uitdrukkelijk bevel des keizer, buitengemeen luisterlijk zijn. Het zal beginnen met eene decoratie, versierd met de Fransche, Sardinische en Italiaansche kleuren. Het tweede stuk zal voorstellen de verlichting van den tempel der overwinning, opgedragen aan den keizer en het leger. Het zal langer dan een uur duren.

Het aantal triumfbogen en prachtige decoratien, welke op het plein de la Concorde, in de Champs Elysées, op de Boulevards, in de Rue Rivoli en op andere pleinen der hoofdstad worden opgerigt, is niet te beschrijven. Op het plein Vendôme zal eene estrade worden geplaatst voor de groote staatscollegien. Een groot velarium zal över dit amphitheater gespannen zijn, even als dat van het amphitheater van Flavianus te Rome. Het gemeentebestuur der hoofdstad heeft bij het verleenen van een onbepaald crediet voor die feesten den wensch geuit, dat zij alles zouden overtreffen wat van dien aard te Parijs is gezien. Men verwacht dan ook een groot aantal vreemdelingen ter bijwoning van de feesten. In de meeste provincie steden worden pleiziertreinen georganiseerd, en men verzekert, dat dit ook in het buitenland zal geschieden.

Het Lagerhuis heeft den 8sten de motie van lord Elcho, dat Engeland geen deel behoort te nemen aan een congres tot regeling van een vrede, waarvan de preliminairen door de keizers van Oostenrijk en Frankrijk zijn geregeld, verworpen. Lord John Russell heeft bij die gelegenheid gezegd dat de regering niet voornemens was deel te nemen aan een congres ter zake van de details van het vredes tractaat van Villafranca, en dat Engeland daartoe ook niet was uitgenoodigd.

Lord C. Paget deelde ter gelegenheid van de behandeling in committé van eene bill tot oprigting van eene reserve-corps van vrijwillige matrozen, eenige bijzonderheden mede, betreffende het doel der bill. De maatregel, zeide lord Paget, strekt niet tot uitbreiding van de vloot, maar alleen om eene zee-militie te vormen, waaruit in geval van nood, de vloot van bemanning voorzien kan worden. Volgens de bill zal men trachten 30,000 man voor vijf jaren aan te werven; elk man zal gedurende dien tijd 5 pd St. 's jaars ontvangen en 28 dagen 's jaars geoefend worden en alsdan de gewone soldij trekken. Na afloop der vijf jaren zal het aan de vrijwilligers dezer reserve vrijstaan de dienst te verlaten of zich weder voor vijf jaren te verbinden. Na het verstrijken van tien dienstjaren bij de reserve, heeft men aanspraak op pensioen. Ingeval van een oorlog zullen de manschappen der reserve verpligt zijn zich beschikbaar te stellen voor de effectieve dienst op de vloot voor drie jaren, in alle streken der wereld. Zoo de vrede na dien tijd nog niet gesloten mogt zijn, kan de regering nog twee jaren dienst van hen vorderen, waarvoor zij dan eene toelage van 2 d. daags boven de gewone soldij ontvangen.

De bill werd na eenige discussie in committé aangenomen.

— De *Globe* meldt dat de heer James Wilson het verzoek van de regering heeft ingewilligd om zich naar Indie te begeven als lid van den raad en kanselier der Indische schatkist.

Laatste Telegrafische dépêches.

— Zurich, 8 Augustus (*'s avonds.*) De conferentie is geconstitueerd en heeft heden reeds eene zitting gehouden. De Sardinische zaakgelastigden waren daarbij tegenwoordig.

Scheepstijdingen.

AANGEKOMEN.

Brouwershaven 30 Julij. *Doggersbank*, Valentien qq., van Java.

2 Aug. *Hebé*, Kjehl; *Burgem. Hoffman*, Dijkama, beide van Java.

5. *Maasstroom*, Mellema; *Ida Elisabeth*, Kramer, beide van Java.

6. *Almonde*, Surie, van Java.

Texel 28 Julij. *Anna*, Dabroek, van Java.

31 Julij. *Constantia*, van Monnom qq., van Java.

5 Aug. *Beatrix*, van Wijk, van Java.

6 Aug. *Rhijnvis Feith*, Lammerts, van Java.

VERTROKKEN.

Brouwershaven 9 Aug. *Hendrik Jan*, v. d. Meyden, naar Batavia.

Helvoetsluis 26 Julij. *Paul Johan*, Kooy, naar Batavia.

9 Aug. *Joh. Lodewijk*, v. d. Waal, naar Batavia, en *St. Helena*, Sterkenburg, naar Padang.

Texel 7 Aug. *Hendrikus Gerardus*, v. d. Zee, n. Padang.

ZEILKLAAR.

Brouwershaven 9 Aug. *Weltevreden*, Duinker, n. Batavia.

Texel 9 Aug. *Nieuw-Holland*, Tuk; *Amstel*, Rademaker; *Graaf Dirk III*, Rotgans; *Corn. Hendrika*, Jaski, allen van Batavia.

Schepen in Lading.

ROTTERDAM.

Naar Batavia, *Elisa Susanne*, v. Boven Fagg; *D'Elmina*, Teengs; *Bantam*, v. d. Bolck; *H. V. van Paulo*, de Groot.

„ Batavia en Soerabaija, *Cortgene*, Dunlop.

„ Batavia, Samarang en Soerabaija, *Hollondia*, Wap; *Cornelia Mathilda*, Snoeij.

„ Soerabaija en Macasser, *Valparaiso*, Kok.

„ Padang, *Benin*, Grafthuis.

AMSTERDAM.

Naar Batavia en Samarang, *Corn. Houtman*, Rolman.

„ Batavia, Samarang en Soerabaija, *Schoonverbond*, Borchers; *Jacob*, Börger; *Decima*, Akkerman; *Ardjoeno*, Rapp; *Sir Robert Peel*, Lange.

„ Samarang, *Joh. Hendrika*, v. d. Weijden.

„ Soerabaija, *Oceaan*, Poestkoke.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang